

Tawureta Munsa Annabi Munsa xa Masenyi Dənəxçəs Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Ala a xa masenyi singee fixi won ma Annabi Munsa nan saabui ra. Na masenyi dəxçə suulie findixi kitaabui keren nan na, naxan xili falama Tawureta Munsa. A dəxçə singe Ala xa jama fələ ki nan masenma. Ala to Annabi Iburahima sugandi, a a xəs Kanaan bəxi ma, a xa die naxa findi bənsəs belebele ra mənni. Annabi Yaxuba waxati, kaamə naxa din bəxi ra e nu dənnaxə. Annabi Yaxuba xa die naxa siga Misira bəxi ma baloe fende. Ala naxa a ragiri, e xa e xunya Yusufu li naa. Annabi Yusufu naxa e mali a fanyi ra.

Ala naxa na bənsəs mali han e findi si belebele ra. Nə wuyaxi to dangi, Misira mangə naxa gaaxu fələ e ya ra. A naxa e findi konyie ra alako e naxa nə Misirakae ra. Na konyiya naxa bu han Ala Annabi Munsa xəs təmui naxə. Ala naxa a mali xərəya fide a xa mixie ma. E naxa mini Misira bəxi ma Ala sənbə saabui ra, naxan baa bətini maba alako e xa a igiri e sanyi ra.

Na kaabanako belebele xanbi, Ala naxa e xun ti Kanaan bəxi ra, a dənnaxə fi e ma. Kira ra, Ala naxa mini e ma Turusinina geya fari. A naxa a xa yaamari fu fi Annabi Munsa ma, e sebəxi gəmə walaxə ma. Ala man naxa seriye gətə fala Annabi Munsa bə alako jama xa lu e

Marigi sagoe. Kōnɔ̄ ñama naxa Alatala matandi sanya wuyaxi gbengberenyi ma. Na taruxui birin sèbexi Tawureta Munsa nan kui.

Beenun e xa Kanaan bɔxi sɔtɔ, Annabi Munsa naxa e malan yire kerɛn. Menni a naxa yi taruxui birin madɔxɔ e bɛ. A man naxa gbilen Ala xa seriye birin ma alako e naxa neɛmu a ma Kanaan. A to gɛ na birin tagi raba e bɛ, e naxa laayidi tongo birafe ra Ala xa seriye fɔxɔ ra. Na masenyi dɔcxɔ suuli nde birin xili falama, «Annabi Munsa xa masenyi dōnxœ.» Na dangi xanbi, Annabi Munsa naxa laaxiraya geya fari.

Yi kitaabui lɔnni fama won ma alako won xa Ala xa seriye kolon. Ala xa won mali na kolonfe ra. Amina.

Tawureta Munsa Annabi Munsa xa Masenyi Dōnxœ

Annabi Munsa xa masenyi singe

Kelife Xorebe geya

¹ Wɔyɛnyie nan yi ki, Annabi Munsa naxan masen Isirayilakae birin bɛ. Na temui a nu na Yuruden sogetede biri ra, gbengberenyi ma naxan na Araba, Sufi ya tagi, Paran, Tofeli, Laban, Xaseroti, nun Disahabi longori.

² Keli Xorebe geya han Kadesi Barineya kira ra minife ra Seyiri geyae biri, xi fu nun kerɛn ñɛrɛ na a ra.

³ E xa keli ñɛ tongo naani nde ma Misira, a kike fu nun kerɛn nde, xi singe, Annabi Munsa naxa Alatala xa yaamari masen Isirayilakae bɛ.

4 Na təmui Annabi Munsa nu bara xutu sətə Sixən ma, Amori mange, naxan nu sabatixi Xəsibən, a nun Ogo, Basan mange, naxan nu sabatixi Asataroti nun Edereyi.

5 Yurudən sogetede biri Mowaba bəxi ma, Annabi Munsa naxa Ala xa seriye tagi raba e bə. Na wəyənyi nan yi ki.

6 «Won nu na Xorebe geya yire təmui naxə, won Marigi Alatala yi nan masen won bə, <Wo bara bu yi geya bun ma.

7 Wo ti kira xən ma fa. Wo xa siga geya ma Amorikae na dənnaxə, nun na longori birin, Araba bəxi ma, geya biri, Sefela nun Negewi biri, baa de ra, han Kanaan bəxi ma, han Liban sa dəxə Efirati xure belebele ra.

8 Wo xa na bəxi mato, n naxan fixi wo ma. Wo siga, wo xa na tongo, barima n tan Alatala yati nan na bəxi laayidi tongoxi wo benbae bə, Iburahima, Isiyaga, a nun Yaxuba, a nun e bənsəe birin hali e dangi xanbi.»

Annabi Munsa xa kiitisae

9 «Na təmui n yi nan fala wo bə, <N tan kerən mu nəma wo xa fe nəde.

10 Wo Marigi Alatala bara wo ragbo yə. Yakəsi wo bara gbo yə alə tunbuie naxee na koore ma.

11 Wo benbae Marigi Alatala xa wo rawuya han. A xa baraka sa wo xa fe alə a masen ki naxə.

12 N tan kerən nəma wo xa kalamuie makiitide di?

13 Wo kuntigi lənnilae sugandi, naxee kolonxi wo bənsəe ya ma. N nee nan findima jama yareratie ra.»

¹⁴ Wo naxa n yaabi, a n ma məjəxunyi, a məjəxun fanyi na a ra.

¹⁵ N naxa wo xa yareratie tongo, wo xa kuntigi lənnila naxee kolonxi wo bənsəe ya ma. N naxa e findi mixi wulu, mixi kəmə, mixi tongo suuli, mixi fu xunyie ra. N naxa e findi yareratie ra wo bənsəee ya ma.

¹⁶ Na temui n naxa yaamari so wo makiitimae yi ra. N naxə, «Wo xa wo tuli mati wo bariboorée ra. Wo xa birin makiiti səriyə kəna ma, wo ngaxakerenyie tagi nun e tan nun xərəe tagi.

¹⁷ Wo naxa ti mixi yo xən ma kiiti sade. Wo naxa xurunyi nun gboe mato. Wo naxa gaaxu mixi yo ya ra, barima kiitisa na Ala nan na. Xa kiiti sa xərəxə wo bə han, wo fa a ra n xən, n tan kiiti sama.»

¹⁸ Na ki n bara fe birin masen wo bə, a lan wo xa naxan naba.»

Ala matandife Kadesi

¹⁹ «Na to dangi, won naxa keli Xorebe geyə, won mini gbengberenyi magaaxuxi ra wo bara dənnaxə to. Won naxa bira kira fəxə ra naxan sigama Amori geyae biri ra, alə won Marigi Alatala a masen won bə ki naxə. Won naxa so Kadesi Barineya.

²⁰ N naxa a fala wo bə, «Wo bara Amori geyae li, won Marigi Alatala dənnaxə fixi won ma.

²¹ Wo a mato, wo Marigi Alatala bara yi bəxi ti won ya i. Wo siga, wo xa na tongo alə wo benbae Marigi Alatala a falaxi wo bə ki naxə. Wo naxa gaaxu, wo xa limaniya.»»

²² «Na temui, wo birin naxa fa n yire, wo fa a fala n bə, «Won xa mixie xəə, e xa siga yi bəxi ma,

e xa naa rabən. Na xa findi nee fan ma wali ra, alako won xa a kolon won lan won xa won þerə kira naxan xɔn a nun won sigama taa naxee.»

²³ Wo xa mərəxunyi naxa findi n bə fe fanyi ra. Na nan a to n naxa xəmə mixi fu nun firin mayegeti wo ya ma, wo bənsəe keren keren ma tagi.

²⁴ E naxa siga geyae biri ra han e naxa gulunba li naxan xili Esekoli. E naxa naa rabən.

²⁵ E naxa yi bəxi bogisee ba, e fa e masen won bə. E naxa dəntəgə sa won bə yi ki, ‹Won Marigi Alatala bəxi fanyi nan fixi won ma.›

²⁶ Kənə wo mu tin tede, wo naxa tondi wo Marigi Alatala xa yaamari ra.

²⁷ Wo a maxərəxə nə wo xa kiri banxie kui. Wo naxa a fala, ‹Xənnanteya na xəexi, Alatala won tongoxi Misira bəxi ma. A wama won sofe Amorikae nan yi ra alako e xa won halaki.›

²⁸ Won sigama minden? Limaniya mu na won bə, barima won ngaxakerenyie bara a fala won bə a mennikae sənbe gbo. E man gbangbalan won bə, nun na taae xa fe maxərəxə. Tətə naxan naa rabilinxı, a ite han. Muxu Anaki bənsəee yati to nə.»»

²⁹ «N naxa a fala wo bə, ‹Wo naxa siikə. Wo naxa gaaxu e ya ra!›

³⁰ Wo Marigi Alatala naxan þerəma wo ya ra, a gere soma nə wo bə alə a a rabaxi wo ya xɔri ki naxə Misira bəxi ma han gbengberenyi ma.

³¹ Wo man bara a to, wo Marigi Alatala faxi nə wo ra alə xəmə a xa di xaninma ki naxə, wo þerəxi kira naxan birin na han wo naxa fa be li.

³² Kənə na birin kui, wo mu nu laxi wo Marigi Alatala ra.

³³ A tan nan ti wo ya ra, a yire fen wo bε wo luma dənnaxε. Kœs ra a tan nan nu kira iyalanma wo bε te ra. Yanyi fan na, a findi nuxui ra, a ti wo ya ra.

³⁴ Alatala naxa wo xurutuxurutu xui mε. A xa xənə kui, a naxa a rakali,

³⁵ «Yi mixi kobi yo mu soma yi bəxi fanyi ma, n naxan laayidixi wo babae bε

³⁶ fo Kalebi, Yefune xa di. A tan a toma nε. A bəxi dənnaxε nərəxi, na findima nε a gbe nun a bənsəs gbe ra, barima a bara bira n tan Alatala xa kira fəxə ra.»»

³⁷ «Wo tan xa fe ra Alatala bara xənə n fan ma. A naxa a masen, <I tan yetə yati mu soma yi bəxi ma.

³⁸ Yosuwe, Nunu xa di, i malima, nan fama sode. Limaniya fi a ma, barima a tan nan tima Isirayilakae ya ra yi bəxi masətəfe ra, a xa findi e ke ra.

³⁹ Wo xa die, wo a falaxi naxee bε, e findima geelimanie ra. E tan naxan mu fe kobi nun fe fanyi tagi raba kolonxi, e tan nan fama sode na bəxi ma. N fama na bəxi fide e tan nan ma. A findima e tan nan gbe ra.

⁴⁰ Kənə wo tan man xa wo mafindi gbilenfe ra gbengberenyi biri ra, sigafe Kale baa mabiri.»»

⁴¹ «Wo naxa a yaabi, <Muxu bara findi yunubitəs ra Alatala ya i, kənə yakəsi muxu fa wama sigafe gere sode nε, alə muxu Marigi Alatala muxu yamarixi a ra ki naxε.› Kankan naxa geresose tongo, barima wo a majəxun nε a yi geya taa masətəfe a findima səcneya ra.

⁴² Na nan a to Alatala naxa a masen n bε, <A fala e bε, wo naxa siga gere sode de, barima n

mu na wo ya ma. Wo naxa siga de, wo yaxuie
naxa fa wo bənbəc.»

⁴³ N yi marasi fixi ne wo ma, kənč wo mu
tin wo tuli matide n na. Wo naxa Alatala xui
matandi, wo naxa te yete igboja kui geya fari.

⁴⁴ Na temui Amorika naxee nu sabatixi geya
fari e naxa mini wo gerede alō kumi dinma mixi
ra ki naxε. E naxa wo bənbəc keli Seyiri han
Horoma.

⁴⁵ Wo to gbilen, wo naxa wa Alatala ya i, kənč
Alatala mu a tuli mati wo wa xui ra.

⁴⁶ Wo man naxa lu Kadesi, wo bu naa alō wo
singe bui naxan naba.»

2

Isirayilakae taae mabilinfe

¹ «Na xanbi won naxa gbilen gbengberenyi
kira suxu ra sigafe Kale Baa mabiri, alō Alatala
a masen n bε ki naxε. Won naxa xi wuyaxi raba
Seyiri geyae rabilinyi.»

² «Alatala naxa a fala n bε,

³ «Wo bara yi geya mabilin a gbe ra. Wo wo
mafindi sigafe ra koołla ma.»

⁴ A naxa a fala n bε n xa yi yaamari fi wo
ma. Wo fama dangide Seyiri bəxi səeti ma, wo
ngaxakerenyie na dənnaxε, Esayu bənsəε. E
fama ne gaaxude wo ya ra, kənč wo wo yete
masuxu e gerefe ra,

⁵ barima n mu sese soma wo yi ra e xa bəxi
ma, hali sanyi tide. N bara Seyiri geyae fi Esayu
ma.

⁶ Wo na wa donse nun ye naxan xən fo wo a
sara e ma gbeti ra.

7 Wo Marigi Alatala bara baraka sa wo wali foxi. A bara a caxx sa wo xa fe xon ma wo nu yi gbengberenyi igirima temui naħx. Yi ne tongo naani bun ma, wo birin nan nu a ra. Sese xa fe mu caxx wa ma.»

8 «Won naxa dangi won ngaxakerenyie ra yire makuye, Esayu bōnsœ naxan sabatixi Seyiri bɔxi ma. Won man naxa dangi Araba, Elata, Esiyon Geberi kira ra yire makuye. Na xanbi won naxa won mafindi, won Mowaba gbengberenyi kira suxu.»

9 «Alatala naxa a fala n bɛ, «Wo naxa gere giri Mowabakae ma de. Wo naxa gere ti e bɛ de, barima n mu fama sese sode wo yi ra e xonyi. N bara Ari bɔxi fi Loti ma.»»

10 Singe ra, Emikae nan nu na Ari bɔxi ma. Nama gbangbalanyi nan nu e ra. E wuya, e fan kuya alô Anaki bōnsœe.

11 Mixi ndee naxa e maŋoxun Refakae ra, naxee maniya Anaki bōnsœe ra, kōnɔ Mowabakae nu e xilima ne Emikae.

12 Naxan findi Seyiri bɔxi ra, Xorikae nan singe nu na naa. Esayu bōnsœ naxa e masuxu, e e faxa. E tan naxa sabati naa. Isirayilakae fan fama na mɔcli nan nabade bɔxi ma Alatala na dənnaxe fi e ma.

13 «Alatala naxa a fala n bɛ, «Yakɔsi, wo keli, wo xa Serede xure igiri.»» Won naxa na raba.

14 Ne tongo saxan nun solomasaxan dangi ne kabi won keli lɔxœ Kadesi Barineya han won giri lɔxœ Serede xure ra. Na waxati kui gereso naxee nu na, nee birin nu bara faxa alô Alatala a rakali e bɛ ki naħx.

¹⁵ Alatala naxa e tuxunsan han e birin naxa halaki.

¹⁶ Na geresoe to bara halaki nama tagi,

¹⁷ Alatala naxa a masen n bε,

¹⁸ «Wo fa sigafe dangide Mowaba naaninyi nan na sigafe Ari bɔxi ma.

¹⁹ Wo makəremə ne Amonikae ra. Wo naxa gere giri e ma de. Wo naxa e fen gere ra, barima n mu fama sese sode wo yi ra e xa bɔxi ma. N naa fixi Loti bənsəe nan ma.»

²⁰ E nu yi bɔxi mənəxunxi Refakae nan gbe ra. Kabi temui xənnakuye Refakae nan nu sabatixi naa. Amonikae nu e xilima ne Samisumikae.

²¹ Nama sənbəma nan nu lanxi e ma, e wuya, e man gbangbalan alə Anaki bənsəe. Kənə Alatala naxa e halaki Amonikae saabui ra. Naa naxa findi Amonikae gbe ra, e naxa sabati naa.

²² Alatala naxa na məcli raba Esayu xa die bε naxee sabatixi Seyiri bɔxi ma. A to nu Xorikae halakima e saabui ra, naa naxa findi e gbe ra. E sabatixi mənni ne han yakəsi.

²³ Naxan findi Awikae tan na, naxee nu sabatixi taae kui han Gasa, e naxa halaki Kafatorokae saabui ra. Naa naxa findi Kafatorokae gbe ra, e naxa sabati naa. Kafatorokae naxa keli Kafatoro.

²⁴ Alatala naxa a masen won bε, «Wo ti kira xən ma, wo xa Arinon xure igiri. Wo a mato, n bara Sixən Amorika Xəsibən mangə so wo yi ra nun a xa bɔxi. Yakəsi, wo na tongo, wo e gere.

²⁵ To n fama ne wo xa fe magaaxui lude dunija mixi birin ma. E na wo xili mε, e fama ne serende gbirigbiri.»

Sixən mangəya sətə ki

26 «N xəəra xəə ne Sixən, Xəsibən mangə ma, kelife ra Kedemoti gbengberenyi ma. N naxa yi bəjəesa masenyi ti a bə,

27 *Muxu wama i xa bəxi igirife. Muxu muxu nərəma kira nan tun xən ma. Muxu mu sigama kəçəla ma, muxu mu sigama yirefanyi ma.*

28 Muxu donse nun ye naxan minma, muxu fama ne a birin sare fide i ma gbeti ra. A lu kansan muxu xa dangi i xa bəxi ma muxu sanyi ra.

29 Esayu bənsəee naxee sabatixi Seyiri bəxi ma, nun Mowabakae naxee sabatixi Ari bəxi ma, nee naxa muxu sagoe sa dangife ra e xa bəxi ma. I fan xa muxu sagoe sa muxu xa Yurudən xure igiri, muxu xa so bəxi ma muxu Marigi Alatala dənnaxə fixi muxu ma.»

30 Kənə Xəsibən mangə Sixən naxa tondi muxu sagoe fide dangife ra a xa bəxi ma, barima wo Marigi Alatala nu bara a xaxili raxərəxə. A naxa a bəjəne balan alako a xa a so wo yi ra alə wo a toxi ki naxə to.»

31 «Alatala naxa a fala n bə, *<I bara a to, n bara ge Sixən nun a xa bəxi sode i yi ra. Naa tongo i gbe.»*

32 Sixən nun a xa jama birin naxa keli fafe ra won gerede Yahasi.

33 Won Marigi Alatala naxa e so won yi ra xunnakeli kui. Won naxa nəla sətə e ma, a tan, a xa die a nun a xa jama birin.

34 Won naxa na taae birin suxu, won naxa e birin kana. Won man naxa xəməe, nun ginəe, a nun diməe birin faxa. Won mu mixi yo lu a piyə ra,

³⁵ kōnč won mu sese tongo fo xurusee a nun se xōri naxee nu na na taae kui.

³⁶ Keli Aroweri Arinon xure dε ra, a nun taa naxan na geya lanbanyi, sigafe ra han Galadi, taa yo senbe mu dangi won na. Won Marigi Alatala naxa a birin so won yi ra.

³⁷ Kōnč wo mu wo makore Amonikae xa bɔxi ra, Yaboko xure dε birin, taa naxee na geya fari, a nun Alatala tɔnyi dɔxč won ma bɔxi naxee gerefe ra.»

3

Basan bɔxi masɔtč ki

¹ «Won naxa won mafindi tefe ra Basan kira xcn ma. Ogo, Basan mange, naxa mini won gerede Ederi, a tan nun a xa jama birin.

² Alatala naxa a fala n bε, «I naxa gaaxu a ya ra, barima n a niyama ne i xutu sɔtč a tan nun a xa jama birin ma nun a xa bɔxi. I xa nč a ra alč i a rabaxi Amorikae xa mange Sixčn na ki naxε.»

³ Won Marigi Alatala naxa a niya won xa xutu sɔtč Basan mange Ogo nun a xa jama birin ma. Won naxa e birin faxa, mixi yo mu lu.

⁴ Na temui won nu bara e xa taae birin suxu. Na taa yo mu lu won mu dənnaxε suxu, taa tongo senni na a ra naxan na Aragobo rabilinyi. Na taa birin nu na Ogo xa mangeya nan bun ma Basan bɔxi ma.

⁵ Na taae birin nu rabilinxı tɛtɛ itexie nan na, nun naade mabalanzie ra. Taa gbegbe fan nu na tɛtɛ mu nu naxee rabilinxı.

⁶ Won naxa na longori taa birin kana alč won a raba Xesibčn, Sixčn mange xa bɔxi ra ki naxε.

Won naxa xemee, nun ginəe, a nun dimee birin faxa,

⁷ kənə won naxa e xa xurusee nun e harige tan xanin.»

⁸ «Won a raba na ki nə. Na waxati won naxa bəxie rasuxu, naxee nu na Yuruden sogetede biri, Amorikae xa mange firinyie yi ra. Na longori keli Arinon xure han Xerimon geya.

⁹ Sidənkae na geya xili falama nə Siriyon. Amorikae tan na xili falama Seniri.

¹⁰ Taa naxee birin na lanbanyi ma, won naxa e birin masətə, a nun Galadi bəxi rabilinyi birin, sigafe ra Basan ma sa dəxə Salika nun Ederi ra. Na taa birin nu na Ogo xa mangəya nan bun ma Basan bəxi ma.

¹¹ Basan mangə Ogo nan kerən mu faxa Re-fakae ya ma. A xa wure sade nu na Raaba nə, Amonikae xa mangataa. A kuyə nu sigaxi nəngən solomanaani, a igboe nəngən naani.»

Galadi nun Basan bəxi itaxunyi

¹² «Na temui won naxa xutu sətə na bəxi ma. Kelife Aroweri sigafe ra Arinon xure ma, a nun Galade geya səeti, nun a taae, n naxa na birin so Ruben nun Gadi bənsəe yi ra.

¹³ N naxa Galade səeti dənəxəe nun Ogo xa mangəya naxan na Basan bəxi ma so Manasi bənsəe səeti yi ra. Aragobo rabilinyi nun Basan nu kolonxi Refakae xa bəxi nan na.

¹⁴ Manasi xa di Yayiri naxa Aragobo bəxi findi a gbe ra, han Gesurikae nun Maakakae naaninyi ra. A naxa a xili sa Basan xun ma, naxan xili falama han yakəsi Yayiri taa.

¹⁵ N naxa Galade so Makiri yi ra.

16 N naxa Galade səeti so Ruben bənsəe a nun Gadi bənsəe yi ra, han a sa dəxə Arinon xure ra. Xure nan na naaninyi ra, han a sa dəxə Yaboko xure ra Amonikae naaninyi ra,

17 a nun Araba bəxi naxan nun Yurudən naaninyi baxi, keli Kinereti Baa ma, a sa dəxə Araba Fəxə Baa ra, naxan na Pisiga lanbanyi ma sogetede.»

18 «Na təmui n naxa yi yaamari fi wo ma, *«Wo Marigi Alatala bara yi bəxi fi wo ma alako a xa findi wo gbe ra. Wo tan xəmə kəndəe, wo findima nə wo ngaxakerenyi Isirayilakae xa soorie ra.*

19 Wo xa ginəe nun wo xa diyərəe, nun wo xa xurusee nan gbansan fama lude taae kui n naxee soxi wo yi ra. N na a kolon xurusee gbegbe na wo yi ra.

20 Wo soorija rabama nə han wo Marigi Alatala malabui fima wo ngaxakerenyie ma təmui naxə. Wo Marigi Alatala bəxi fima e ma Yurudən naakiri nan ma. Na təmui kankan fama gbilende a xa bəxi ma n naxan soxi a yi ra.»»

21 «Na təmui n naxa yaamari so Yosuwe yi ra. N fa a fala a bə, *«I ya bara fee birin to i Marigi Alatala naxee rabaxi yi mange firinyie ra. Alatala fama nə na rabade mangataa birin i na dangi dənnaxə.*

22 I naxa gaaxu e ya ra, barima i Marigi Alatala nan fama e gerede wo bə.»»

Annabi Munsa mu soma Kanaan

23 «Na təmui n naxa Alatala maxandi,

24 *«N Marigi Alatala, i bara i xa fisamanteya nun i sənbə masen i xa konyi bə. Ala gətə yo*

mu na koore ma a nun bəxi naxan nəma i fəxi a
nun i xa kaabanakoe rabade.

²⁵ N bara i mayandi, a lu n xa nə Yurudən xure
igiride, alako n xa na bəxi fanyi nun a xa geya
fanyie to naxan na naakiri ma, a nun Liban.»

²⁶ Kənə wo tan xa fe ra, Alatala naxa xənə n
ma. A mu n danxun. Alatala naxa a fala n bə, «A
mu lan i xa yi wəyənyi fala n bə sənən.

²⁷ Te Pisiga geya xuntagi, i xa sogegorode biri,
kəçəla biri, yirefanyi biri, a nun sogetede biri
mato, kənə i xa a kolon a fanyi ra i mu Yurudən
igirima.

²⁸ I xa yaamari so Yosuwe yi ra, i xa limaniya
nun sənbe fi a ma, barima a tan nan fama tide
nama ya ra Yurudən igirife ra. I bəxi naxan
toma, Yosuwe fama nə na bəxi sode Isirayila yi
ra, a findi e ke bəxi ra.»

²⁹ Na nan a toxi, won naxa lu gulunba Beti
Peyori yatagi.

4

Ala xa seriye rabafe

¹ «Yakəsi, Isirayila, wo wo tuli mati. Wo xa bira
seriye nun yaamari fəxə ra n wo xaranfe naxee
ra yi ki, alako wo xa simaya sətə, wo man xa bəxi
sətə wo babae Marigi Alatala naxan fixi wo ma.

² Wo naxa sese sa yaamari xun, n naxan falaxi
wo bə. Wo man naxa sese ba a ra. Wo xa wo
Marigi Alatala xa yaamari rawali alə n na falaxi
wo bə ki naxə.»

³ «Wo yae bara fee to Alatala naxee rabaxi
Peyori. Wo Marigi Alatala bara mixi birin faxa
naxee Bali batuxi Peyori.

⁴ Kənə wo tan naxee biraxi wo Marigi Alatala xa fe fəxə ra, wo birin man na simaya kui han to.»

⁵ «Wo a kolon, n bara wo xaran səriyə nun yaamari ra alə n Marigi Alatala a yamarixi n na ki naxə, alako wo xa a raba bəxi ma dənnaxə findima wo gbe ra.

⁶ Wo xa a ti xəri ma, wo xa a raba, a xa findi lənni ra wo bə, a xa xaxili fi wo ma. Si gbətəe na yi səriyəe kolon, e fama nə a falade, <Yi si findixi lənnila fanyie nan na.›

⁷ Si mundun xa ala makərexı a ra alə won Marigi Alatala a makəremə won na ki naxə won na a maxandi temui naxə?

⁸ Səriyə nun yaamari tinxinxı na si mundun bə alə won ma səriyə n naxan soxi wo yi ra yi ki?

⁹ Wo xa fee ragata wo xaxili ma ləxəe birin wo xa simaya kui, wo naxee toxi. Wo naxa nəxəmu nee ma, e naxa ba wo bənə ma. Wo xa e masen wo xa die nun wo xa mamadie bə.»

¹⁰ «Wo wo məjəxun ləxəe ma wo ti wo Marigi Alatala ya i ləxəe naxə, Xorebe geya fari. Na ləxəe Alatala naxa a fala n bə, <Nama birin xa malan n yire. N xa n ma səriyə fala e bə alako e xa gaaxu n ya ra e xa dunijəigiri kui. E man xa a xaran e xa die fan na.›

¹¹ Wo naxa wo maso geya bunyi ra. Te nu bara din geya ra han koore ma. Dimi, nuxui, nun kunda naxa goro.

¹² Alatala naxa wəyən wo bə te tagi. Wo naxa a wəyən xui mə, kənə wo mu sese to. Wo nu a xui nan tun məma.

¹³ A naxa a xa saate masen wo bə, wo naxan nawalima. A naxa na yaamari fu səbə gəmə

walaxε firinyi ma.

¹⁴ Na waxati, Alatala naxa n yaamari n xa wo xaran seriye nun yaamari ra, alako wo xa a raba bɔxi ma naxan findima wo gbe ra.»

¹⁵ «Wo naxa wo yetε raneeemu ləxøe ma de Alatala wɔyen wo bε ləxøe naxε, Xorebe geya fari tε tagi, wo mu a gundi yati to.

¹⁶ Wo naxa findi yunubitøe ra de kuyee yailanfe ra, naxee misaalixi xemx, gine,

¹⁷ sube, xɔni,

¹⁸ bubusee nun yexxe ra naxee na ye ma.

¹⁹ Wo naxa wo yae rate koore ma de, soge batufe ra, xa na mu a ra kike, xa na mu a ra tunbuie. Se naxee birin na koore ma, wo naxa wo igoro e bε, wo naxa e batu. Wo Marigi Alatala nee daaxi si birin nan bε, naxee na dunija ma.

²⁰ Kɔnɔ wo tan, Alatala wo ramini nε fe xɔrɔxøe kui Misira bɔxi ma alako wo xa findi a xa jama ra, alɔ wo na ki naxε to ləxøe.»

²¹ «Alatala naxa xɔnɔ n ma wo xa fe ra. A naxa a kali a n mu Yurudɛn igirima, n mu fama sode yi bɔxi fanyi ma wo Marigi Alatala naxan fixi wo ma kε ra.

²² N tan, n fama faxade yi bɔxi nan ma. N mu fama Yurudɛn igiride feo. Kɔnɔ wo tan fama nε a igiride, na bɔxi fanyi findi wo gbe ra.

²³ Wo xa wo jəngi sa wo yetε xɔn ma alako wo naxa nεemu wo Marigi Alatala xa saate ma a naxan tongoxi wo bε. Wo naxa kuye yo yailan wo Marigi Alatala naxee ratɔnxi wo ma,

²⁴ barima wo Marigi Alatala luma alɔ tε naxan se kanama, a mu wama a firin boore xɔn ma.»

²⁵ «Wo na die nun mamadie sətə təmui naxə, wo na bu ki naxə bəxi ma, xa wo kuye yailan se nde misaali ra, xa wo fe naaxi raba wo Marigi Alatala ya i naxan mu rafan a ma,

²⁶ koore nun bəxi nan na won seede ra to ləxəs, wo fama nə faxade mafuren bəxi ma naxan fama findide wo gbe ra Yuruden naakiri ma. Wo mu fama simaya sətəde, wo halakima nə.

²⁷ Alatala wo rayensenma nə jamanəs ma. Wo si fama nə xurunde jamae tagi Alatala na wo xanin dənnaxə.

²⁸ Mənni wo fama kuyee nan batude, mixie naxee yailanxi wuri ra, xa na mu a ra gəmə, kuye naxee mu nəma se tote, e mu fe məma, e mu e degema, e mu se xiri məma.

²⁹ Mənni wo fama nə wo Marigi Alatala fende. Wo a toma nə xa wo a fen wo bəjəs fanyi ra, wo janige birin na.

³⁰ Wo xa təcəre kui na fe birin wo lima nə. Na təmui wo fama gbilende wo Marigi Alatala ma, wo a xui məma nə,

³¹ barima wo Marigi Alatala, Ala na a ra naxan kinikinima mixi ma, naxan mu wo rabəjinma, naxan mu wo halakima. A mu fama nəemude saate ma a rakali naxan na wo babae bə.»

³² «Wo wo majəxun fe forie ma naxee bara dangi duninja ma kabi Ala adama daaxi təmui naxə. Fe kaabanakoe gbətə fan bara raba na xanbi ra? Nde bara na fe məcli maniyə mə sinden?

³³ Nama gbətə nde na na ba, naxee bara Ala xui mə te tagi, a man fa simaya sətə ałə naxan bara raba wo tan bə?

³⁴ Ala mundun bara nama ba nama gbətə yi

ra naxankate ra, tənxuma ra, kaabanakoe ra, gere belebele ra, fe magaaxuxie ra, alə wo Marigi Alatala naxan naba wo bə Misira bəxi ma wo ya xəri?»

³⁵ «Na bara fiixə wo bə alako wo xa la a ra a Alatala keren peti nan Ala ra, Ala gbətə yo mu na fo a keren.

³⁶ A naxa a xui ramini koore ma alako wo xa gaaxu a ya ra. A naxa te belebele masen wo bə bəxi fari, a wəyən wo bə a tagi.

³⁷ A naxa wo babae xanu, a naxa e bənsəe fan sugandi hali e dangi xanbi. Na nan a toxi a wo raminixi sənbə ra Misira bəxi ma.

³⁸ A sie keri wo bə naxee sənbə gbo wo tan bə, a e xa bəxi so wo yi ra kə ra alə wo a toxi ki naxə to,

³⁹ Wo lan nə wo xa a kolon to ləxəe wo bərəs kui, a Alatala keren peti nan na Ala ra koore nun bəxi ma. Ala gbətə mu na na fo a keren.

⁴⁰ Wo a xa seriye nun a xa yaamari rabatu, n naxan sofe wo yi ra to ləxəe, alako wo xa həəri sətə wo tan nun wo bənsəe, hali wo dangi xanbi, alako wo man xa simaya xənkuye sətə bəxi ma wo Marigi Alatala dənnaxə fixi wo ma abadan.»

Mixi ratanga taae

⁴¹ Annabi Munsa naxa taa saxan sugandi Yurudən sogetede biri.

⁴² Nee naxa findi mixi ratanga taae ra faxatıe bə naxee faxə tima, kənə e mu a janigexi. Na faxəti nəma lude yi taa keren keren na ma kui alako a nii xa ratanga gbejəxəs ma.

⁴³ Na taae findi Beteseri nan na gbengberenyi ma geya fari, Rubenkae xənyi, Ramoti taa naxan

na Galede, Gadikae xçonyi, a nun Golan, taa naxan na Basan bɔxi ma Manasikae xçonyi.

Annabi Munsa xa masenyi firin nde

⁴⁴ Ala xa seriye nan ya, Annabi Munsa naxan masenxi Isirayilakae bε.

⁴⁵ Masenyi, seriye, nun yaamari nan ya, Annabi Munsa naxan fala Isirayilakae bε e nu minima Misira bɔxi ra t̥emui naxe.

⁴⁶ Na t̥emui, e nu na Yuruden naakiri nan ma, gulunba Beti Peyori ya tagi, Amorikae xa mangħ Sixon xa bɔxi ma. Sixon nu sabatixi Xesibon nε. Annabi Munsa nun Isirayilakae to mini Misira bɔxi ma, e naxa nċla sċotċi Sixon ma.

⁴⁷ E naxa a xa bɔxi rasuxu a yi ra, a nun Basan mangħ Ogo xa bɔxi. Yi Amorikae xa mangħ firinyie nu na Yuruden naakiri ma sogetede biri.

⁴⁸ Yi taae nu sigaxi Aroweri han Arinon xure, sigafe ra Xerimon geya ma, naxan xili Siyon.

⁴⁹ Yi taae nan nu Araba bɔxi ma Yuruden naakiri ma, sogetede biri, a sa dċxo Araba baa ra Pisiga geya bun ma.

5

Yaamari fu

¹ Annabi Munsa naxa Isirayila jama maxili, a naxa a fala e bε, «Isirayilakae, wo wo tuli mati yi seriye nun yaamari ra, n naxan falafe wo bε to lōxčε. Wo lan wo xa a xaran, wo xa fenten a raba ki ma.

² Won Marigi Alatala bara saate tongo won bε Xorebe geya fari.

³ Alatala nun won babaе xa mu yi saate xirixi. A xirixi won tan nan birin tagi, won tan naxee na simaya kui yi waxati.

⁴ Alatala wоyен nε won bε ya nun ya tε tagi geya fari.

⁵ Na temui n tan nan nu na wo nun Alatala tagi alako n xa Alatala xa masenyi ya xaran wo bε, barima wo nu gaaxuxi tε ya ra. Wo mu te geya fari. A naxa a masen wo bε,

⁶ **«N tan nan na wo Marigi Alatala ra. N tan nan wo raminixi Misira, wo nu na konyiya kui dənnaxε.»**

⁷ «Wo naxa Ala gbεtε batu fo n kerен.»

⁸ «Wo naxa kuye yailan misaali yo ra, se yo ra naxee na koore nun bοxi ma, naxee na ye bun ma.

⁹ Wo naxa wo igoro e bε de, wo naxa e batu de, barima n tan nan na wo Marigi Alatala ra, n mu wama n firin boore xən. Xa mixi nde n matandi, n na kanyi paxankatama nε, a tan nun a bənsəe han a sa dəxə a tolobitε ra, xa na mu a ra a tolontolonyie ra naxee na n najaaxu.

¹⁰ Kənə n fe fanyi rabama nε bənsəe wulu bε n nafan naxee ma, naxee n ma səriyε rabatuma.»

¹¹ «Wo naxa wo Marigi Alatala xili yelefu, barima Alatala mixi paxankatama nε naxan na rabama.»

¹² «Wo lan nε wo xa fenten malabui ləxəe ma, wo xa a binya ało wo Marigi Alatala a yamarixi wo bε ki naxε.

¹³ Xi senni nan na wo bε ləxəxunyi kui wali ləxəe ra, wo xa wali birin nabafe ra.

¹⁴ A xi soloferе nde findixi wo Marigi Alatala xa malabui ləxəe nan na. Wo naxa wali yo raba

na ləxçəe keli wo tan ma, a sa wo xa die li, wo xa konyie, wo xa ningee, wo xa sofalee, wo xa xuruse məɔli birin, han a sa wo xa xçjəee li naxee na wo xçnyi, alako wo xa konyie fan xa e malabu alç wo tan.

¹⁵ Wo naxa neñemu konyi nan nu wo ra Misira. N naxa wo ramini na konyiya kui, a keli n sənbə ma. N a falaxi wo bəe na nan ma, wo xa malabui ləxçəe binya.»

¹⁶ «Wo xa wo baba nun wo nga binya alç wo Marigi Alatala a yamarixi wo bəe ki naxə, alako wo xa simaya xçnkuye nun seewə sətə bəxi ma wo Marigi Alatala naxan fima wo ma.»

¹⁷ «Wo naxa faxə ti.»

¹⁸ «Wo naxa yəne raba.»

¹⁹ «Wo naxa muñə ti.»

²⁰ «Wo naxa wule seedejəxçoya raba wo boore xun.»

²¹ «Wo naxa mila wo boore xa gine ma, a xa banxi, a xa xə, a xa konyi, a xa ninge, a xa sofale, nun se naxan birin findixi a gbe ra.»

²² «Alatala yi fee nan masen wo xa malanyi kui, a xui itexi ra, geya fari, tə tagi, nuxui nun kunda tagi. A mu sese sa a xun ma. A naxa e səbə gəmə walaxə firin ma, a e so n yi ra.»

²³ «Wo yi xui mə kuye ifɔɔrə kui temui naxə, tə tagi, geya fari, wo naxa wo maso n na, wo nun wo xa mangəe nun kuntigie.

²⁴ Wo naxa a fala, ‹Muxu Marigi Alatala bara a xa nɔrə nun a xa gboe masen muxu bə. Muxu bara a xui mə wɔyən na tə tagi. Muxu bara a kolon to a Ala nɔma wɔyende mixi bə, na kanyi man fa lu a mu faxa.»

25 Yakəsi, muxu fa muxu makəremə faxə ra munfe ra? Yi te muxu faxama nə. Xa muxu man muxu tuli mati won Marigi Alatala xui ra, muxu faxama nə.

26 Mixi mundun luxi alə won tan naxan bara Alatala xui mə a wəyənma te tagi, na kanyi man fa lu a mu faxa?

27 I tan Munsa, i maso won Marigi Alatala ra, i xa i tuli mati a xa masenyi ra, alako i xa na madangi muxu bə, muxu muxu tuli matima nə i ra, muxu man fa a xui rabatu.»»

28 «Alatala naxa wo xa wəyənyi mə, wo naxan falaxi n bə. A naxa a masen n bə, «N bara jama fala xui mə. E naxan birin falaxi nəndi na a ra.

29 Xa n ma fe gaaxui lu e bəjəsə ma təmvi birin, e man naxa n ma yaamari rabatu, e tan nun e bənsəsə fama nə həəri sətəde abadan.

30 Siga i xa sa a fala e bə, e xa so e xa kiri banxie bun ma.

31 Kənə i tan xa lu n fə ma be. N xa n ma səriyə nun yaamari birin masen i bə, i lan i xa e xaran naxan na, alako e xa nə na rajərəde bəxi ma n fama dənnaxə fide e ma.»

32 Wo Marigi Alatala naxan masenxi wo bə, wo xa wo tuli mati na ra, wo man xa a rabatu. Wo naxa siga kəçəla ma, wo naxa siga yirefanyi ma.

33 Wo xa bira yi kira fanyi nan fəxə ra won Marigi Alatala naxan masenxi, alako wo naxa faxa, wo fa simaya xənkuye sətə səewə kui bəxi ma wo fama dənnaxə sətəde.»

6

Ala xa marafanyi nun a xa səriyə

¹ «Səriyə, yaamari, nun masenyi nan yi ki, wo Marigi Alatala naxan soxi n yi ra alako n xa a xaran wo ra, wo xa nō a rabade bəxi ma a fafe naxan fide wo ma.

² Wo xa gaaxu won Marigi Alatala ya ra. Wo xa simaya kui, wo tan, wo xa die, a nun wo xa mamadie, wo xa yi səriyə nun yi yaamari birin naba n naxan soxi wo yi ra, alako wo xa simaya xənkuye sətə.

³ Isirayilakae, wo wo nəngi sa yi birin xən ma, wo man xa fəntən a raba ki ma. Wo fama nə həeri sətəde, wo fama nə findide jama gbegbe ra yi bəxi ma xinə nun kumi gbegbe na dənnaxə, alə wo benbae Marigi Alatala a falaxi wo bə ki naxə.

⁴ Isirayilakae, wo wo tuli mati. Won Marigi Alatala kerən peti na a ra.

⁵ Wo lan nə wo xa wo Marigi Alatala xanu wo bəjəe fiixəxi ra, wo nii ra, a nun wo sənbə birin na.

⁶ N yi masenyi naxan xaranxi wo bə yi ki, a xa lu wo bəjəe ma.

⁷ Wo fama nə a mabanbande wo xa die bə temui birin, xa wo na banxi kui, xa wo na biyaasife, kəs nun yanyi ra.

⁸ A xa xiri wo bəlexə nun wo tigi ra tənxuma ra.

⁹ Wo xa a səbə wo xa banxi nun wo xa naadə ma.»

¹⁰ «Wo Marigi Alatala na wo xanin temui naxə bəxi ma a na dənnaxə sofe wo yi ra, alə a rakali wo babae Iburahima, Isiyaga, a nun Yaxuba bə ki naxə, wo fama nə taa belebele tofanyie sətəde wo mu naxee tixi,

11 banxi rafexie harige möcli birin na wo mu naxee fenxi, kələnyie wo mu naxee gexi, wəni bilie nun oliwi bilie wo mu naxee sixi.

12 Wo na wo dəge han wo naxa wasa təmui naxə, wo naxa neəmu wo Marigi Alatala ma de, naxan wo raminixi konyiya kui Misira bəxi ma.

13 Wo xa gaaxu wo Marigi Alatala ya ra. Wo xa a kerən nan batu. Wo xa wo kali a xili nan na.

14 Wo naxa ala gbətəe batu de, mixie naxee batuma wo rabilinyi,

15 barima wo Marigi Alatala mu wama a firin nde xən. Xa na mu a ra a xənəma ne wo ma, a man fa wo faxa.»

16 «Wo naxa wo Marigi Alatala mato de, alə wo naxan naba Masa.

17 Wo xa wo Marigi Alatala xa seriye, a xa masenyi, nun a xa yaamari rabatu tinxinyi kui a naxan soxi wo yi ra.

18 Wo xa wo jərə tinxinyi kira ra. Alatala wama fe naxan birin xən ma, wo lan wo xa na nan naba. Na təmui wo fama ne həeri sətəde, wo fa bəxi fanyi sətə Alatala a kali naxan na wo babae bə.

19 Wo wo yaxuie kerima ne alə Alatala a masenxi ki naxə.»

20 «Wo xa die na wo maxərin təmui naxə, <Munse na yi masenyi, yi seriye, nun yi yaamari ra, won Marigi Alatala naxan soxi won yi ra yi ki?>

21 Wo fama ne e yaabide, <Firawuna xa konyie nan nu muxu ra Misira bəxi ma, Alatala fa muxu ramini naa a senbə ra.

22 Alatala naxa tənxuma nun kaabanako bele-bele magaaxuxie raba muxu ya xəri Misirakae

ra, Firawuna nun a xa denbaya birin na.

²³ A muxu ramini nə Misira alako a xa muxu xanin bəxi ma, a a kali dənnaxə xa fe ra won babae bə sofe ra won yi ra.

²⁴ Na temui Alatala naxa muxu yaamari, a muxu xa yi səriyə birin nawali a rawali ki ma. Xa won gaaxu won Marigi Alatala ya ra, a həeri nun simaya xənkuye fima nə won ma ało a na a rabafe ki naxə yakəsi.

²⁵ Xa won sa won Marigi Alatala xa yaamari birin nabatu ało a masenxi won bə ki naxə, na findima nə tinxinyi ra won bə.»

7

Isirayila nun Kanaankae

¹ «Wo Marigi Alatala na wo xanin bəxi ma temui naxə, a dənnaxə fima wo ma, a fama nə si soloferə keride naxee findi Xitikae, Girigasakae, Amorikae, Kanaankae, Peresikae, Hiwikae nun Yebusukae ra, si soloferə naxee sənbə gbo wo bə, e man wuya wo bə.

² Wo Marigi Alatala na e lu wo sagoe temui naxə, wo xutu sötəma nə e ma, wo e halaki. Wo naxa saate xiri wo tagi, wo man naxa kinikini e ma.

³ Wo nun e tan naxa futi malan de. Wo naxa wo xa di ginəe fi e xa di xəməe ma, wo naxa ginəe fan fen e ra wo xa di xəməe bə.

⁴ Xa na mu a ra yi xərəe fama nə wo xa die ratantande, e xa ala gbətəe batu. Alatala xənəma nə wo ma na temui, a man fa wo faxa mafurenyi ra.

⁵ Kira nan yi ki wo lan wo xa mini naxan na yi mixie bə. Wo xa e xa sərəxəbadee a nun e xa

gəmə batuxie birin kana. Wo xa e xa Asera wuri masolixie bolon, wo xa e xa kuye birin gan.»

6 «Wo bara findi wo Marigi Alatala xa jama ra. Wo Marigi Alatala bara wo tan nan sugandi dunjna nama tagi bende funi fari, alako wo xa findi a yətə yati gbe ra.

7 Alatala mu wo sugandixi wo xa jama xasabi xa fe xa ra, barima wo xurun si birin bə.

8 Alatala wo tan nan sugandixi a xa xanunteya xa fe ra. A bara wa saate rakamalife a naxan tongo wo benbae bə. Na nan a toxi a wo raminixi bəxi ma a sənbə ra wo nu na konyiya kui dənnaxə. A naxa wo ba Firawuna yi ra, Misira mange.

9 Wo xa a kolon wo Marigi Alatala, nan kerən peti na Ala ra. Ala findixi Fonisire Mange nan na naxan a xa saate rakamalima, naxan həeri gbegbe fima wo ma. A na rabama wo bənsəe bə naxee fama wo xanbi ra, naxee a xanuma, e man a xa yaamarie rabatu.

10 Kənə a gibilemə nə mixie fəxə ra naxee a xənma, a a xənnantəe raləema nə kerən na.

11 Wo xa fəntən n ma yaamari nun n ma seriye ma n naxan soxi wo yi ra to ləxə.»

12 «Xa wo wo jəngi sa yi yaamari xən ma, wo naxa fəntən a ma, wo Marigi Alatala fama a xa saate rakamalide, a həeri fima nə wo ma alə a rakalixi wo benbae bə ki naxə.

13 A wo xanuma nə, a barake sa wo xa fe, a man wo rawuya. A di gbegbe barife ragiri wo ma. Wo fa bəxi daxamui fan sətəde, məngi, wəni nəsənə nun ture. A man fa wo xa ningee nun wo

xa xurusee rawuya. A yi birin nabama nə bəxi ma, a rakali naxan na wo babae bə sofe ra wo yi.

¹⁴ A wo barakama nə dangife si birin na. Dibaritare mu fama lude wo ya ma, xəmə ba, gine ba, xa na mu a ra xuruse.

¹⁵ Alatala wo ratangama nə fure dəxəe məoli birin ma, a nun fe jaaxi birin ma wo naxee kolonxi Misira bəxi ma. Kənə a yi fure rasan-bama mixie nan ma naxee na wo rajaaxu.

¹⁶ Wo lan nə wo xa mixi birin faxa, wo Marigi Alatala naxee soma wo yi ra. Wo naxa kinikini e ma, wo man naxa e xa alae batu, alako e naxa wo ratantan.»

¹⁷ «Wo fama a məjəxunde wo bəjəe ma, <Yi sie gbo dangife won tan na. Won tan nəla sətəma nee ma di?»

¹⁸ Kənə, wo naxa gaaxu e ya ra. Wo xa ratu wo Marigi Alatala naxan nabaxi Firawuna nun Misira bəxi ra.

¹⁹ Wo bara fe xərəxəe to naxee dəxəxi e ma, tənxumae nun kaabanakoe naxee rabaxi. Wo bara wo Marigi Alatala senbe to a wo ramini ki naxə Misira bəxi ma. Na nan a toma wo Marigi Alatala na məoli rabama jamanə birin na wo gaaxuxi naxee ya ra.

²⁰ Wo Marigi Alatala fama nə wo yaxuie birin halakide, hali naxee nəxunma wo ma.

²¹ Wo naxa gaaxu e ya ra, barima wo nun wo Marigi Alatala na a ra, Ala belebele naxan magaaxu.»

²² «Wo Marigi Alatala fama nə yi jama keride a xuri xuri ra wo ya i. Wo mu nəma e birin faxade waxati keren bun, xa na mu a ra wula i subee fama nə wuyade, e wo təcərə.

23 Wo Marigi Alatala fama nε yi mixie sode wo yi ra. E ifuma ne kira ma, han e sa halaki.

24 A fama nε e xa mangee sode wo yi ra, wo e xili raloe. Mixi yo mu nōma tide wo kanke. Wo e birin halakima nε.»

25 «Wo e xa ala yailanxie ganma nε. Wo naxa mila e xa xεema nun gbeti ma naxan na kuyee ma. Wo naxa na findi wo gbe ra alako a naxa findi wo fan bε gantanyi ra, barima fe nan na ki wo Marigi Alatala naxan naharamuxi.

26 Wo naxa na kuye mōcli jaaxi raso wo xa banxi kui de, alako wo naxa halaki alō kuyee. Wo nee findima se jaaxi nan na barima a raharamuxi.»

8

Nεemufe Alatala ma

1 «Wo xa yi yaamari birin naba n naxan xaranfe wo bε to lōxoe. Na nan fama a niyade wo xa simaya sotō, wo fa findi jama gbegbe ra. Na temui, wo nōma yi bəxi sotōde alō Alatala a rakalixi wo babae bε ki naxε.

2 Wo xa wo majoxun jεre xənkuye ma wo Marigi Alatala naxan nagiri wo ma yi gbeng-berenyi igirife ra yi jε tongo naani bun ma. A yi fe xərōxoe rabaxi ne wo ra, alako wo xa wo yεtε magoro, a xa wo mato, a xa nō a kolonde fe naxan na wo sondonmε ma. A man xa nō a kolonde xa wo wama a xa seriε mabanbanfe.

3 A bara wo xa fe magoro, a bara wo raxi kaame ra. A bara mana so wo yi ra, wo nun wo benbae mu donse naxan kolon. A a masen wo bε na ki nε, a ibunadama mu nōma balode

dонсе ха кансан xun na, kənə masenyi fan birin na naxan fatanxi Alatala ra.

⁴ Wo xa donmae mu jənxi, wo sanyie mu funtuxi yi jəne tongo naani bun ma.

⁵ Wo lan ne wo xa a kolon a wo Marigi Alatala na wo xurufe ne alə baba a xa di xuruma ki naxə.

⁶ Wo wo Marigi Alatala xa yaamari mabanban, wo xa wo yətə suxu alə a wama a xən ma ki naxə, wo man xa gaaxu a ya ra.»

⁷ «Wo Marigi Alatala wo rasoma ne bəxi fanyi ma xuree nun dulonyie na dənnaxə. Ye gbegbe na na bəxi bun ma, a man minima gulunba nun geya fari.

⁸ Bəxi na a ra məngi, fundenyi maniyə, wəni bili, xərə, kinkirinsi, oliwi, nun kumi na dənnaxə.

⁹ Taami mu jənma sənən, se birin fama ne lude wo yi ra. Wure fama ne minide gəməe kui, wure gbeeli fan sətəma ne geya kui.»

¹⁰ «Wo na wo dəge han wo naxa luga, wo xa wo Marigi Alatala tantu yi bəxi fanyi xa fe ra.

¹¹ Wo naxa wo yətə ranəemu wo Marigi Alatala xa fe ma de, tondife a xa yaamari nun a xa seriye rabatufe ra, n naxan xaranxi wo bə to ləxəe.

¹² Wo na wo dəge han wo naxa luga, wo na banxie ti, wo naxa sabati e kui,

¹³ wo xa xurusee xungbe nun a lanmae na wuya, wo xa gbeti nun wo xa xəxəma na gbo, wo harige birin na gbo,

¹⁴ wo xa fenten wo yətə ma a fanyi ra alako wo naxa wo yətə igbo han wo xa nəxəmu wo Marigi Alatala ma, naxan wo raminixi Misira bəxi ma konyiya kui.

¹⁵ A bara wo radangi gbengberen yire magaax-uxi ra, bəximase xənəs kanyi nun tali na dənnaxə, ye mu na bəxi naxan ma. A naxa ye ramini fanye kui.

¹⁶ A naxa mana donse so wo yi ra gbengberenyi ma, wo benbae mu nu naxan kolon, alako a xa wo xa fe magoro, a xa wo mato, a fa nə fe fanyi rabade wo bə.

¹⁷ Wo naxa a məjəxun de a wo sənbe nun wo xa kəcta nan yi harige fixi wo ma.

¹⁸ Wo xa wo ratu wo Marigi Alatala ma, a tan nan yi sənbe fima wo ma, alako wo xa na harige birin sətə. A man bara saate masen wo bə to ləxəs a naxan tongo a nun wo babae ra.»

¹⁹ «Xa wo nəemu wo Marigi Alatala ma, xa wo bira ala gbətəe batufe fəxə ra, xa wo tuubi e bə, xa wo wo magoro e bə, n xa a fala wo bə to ləxəs, wo halakima nə.

²⁰ Iyo, wo halakima nə alə Alatala si gbətəe halakixi ki naxə wo ya xəri, barima wo mu wo tuli matixi wo Marigi Alatala xa masenyi ra.»

9

Isirayilakae Ala matandife

¹ «Isirayilakae wo wo tuli mati. To ləxəs wo na sigafe Yurudən nan igiride. Wo fama nə sie ragide naxee gbo wo bə, e sənbe dangi wo ra. Wo fa e xa taae tongo naxee tətə itexi han.

² Wo fama Anaki xa die nan masətəde, mixi sənbəmae naxee gbangbalan, wo naxee kolon a fanyi ra. Wo bara a mə, e a falama, <Nde nəma tide Anaki xa die ya i?>

³ Wo nəma a kolonde yakəsi, a wo Marigi Alatala na a jerefe wo ya ra, alō tə naxan se birin kanama. A tan nan yati e halakima, a e xa fe magoro wo ya xɔri. Wo e kerima ne, wo e birin halakima ne alō wo Marigi Alatala a masenxi wo bę ki naxe.

⁴ Wo Marigi Alatala na e keri wo ya ra temui naxe, wo naxa wo yete matčxø de han wo xa a fala, «Alatala na a xeexi muxu yi bɔxi masotčxi muxu xa tinxinyi saabui ra.» E xa fe kobi raba na a toxi Alatala e kerixi beenun wo xa be li.

⁵ Wo naxa a majčxun de a wo be sčtčxi wo xa tinxinyi nun wo xa fanyi nan ma. Alatala yi sie kerima e xa yuge kobi nan ma, a man xa nate rakamali a naxan tongo wo babae Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba bę.

⁶ Wo xa a kolon wo xa tinxinyi xa mu a niyaxi wo Marigi Alatala yi bɔxi fanyi soxi wo yi ra a xa findi wo gbe ra. Nama xurutare nan na wo ra.»

⁷ «Wo xa wo ratu a ma wo wo Marigi Alatala raxčnč ki naxe gbengberenyi ma. Wo naxa nəxmu wo keli lčxčø ma Misira, han wo so lčxčø be, wo nu xurutareja rabama ne wo Marigi Alatala ra.

⁸ Wo Alatala raxčnč ne Xorebe geya fari han a naxa wa wo faxafe.

⁹ N to te geya fari alako n xa walaxe gəmə daaxi tongo naxan findi saate ra Alatala nun won tan tagi, n naxa yanyi tongo naani nun kče tongo naani raba geya fari, n mu taami don, n mu ye fan min.

¹⁰ Alatala naxa yi walaxe gəmə daaxi firinyie so n yi ra, a naxan sčbę a xčnye ra. Alatala naxan

fala wo bə te tagi, wo nu malanxi ləxəe naxə geya fari, na birin səbəxi walaxə ma.»

¹¹ «Yi yanyi tongo naani nun yi kəe tongo naani dangi xanbi, Alatala naxa yi walaxə gəmə daaxi firinyi so n yi ra naxan findi saate ra.

¹² Alatala naxa a fala n bə, «Keli, i xa goro mafuren barima i xa jama i naxan naminixi Misira bəxi ra, e bara yangoe belebele raba, e bara e ba kira ma n naxan masen e bə, e bara kuye yailan wure raxunuxi ra.»

¹³ Alatala man naxa yi masen n bə, «N bara a to yi jama, jama xurutare na a ra.

¹⁴ Keli be, n xa e halaki, n xa e xili jən dunija ma. N i mafindima jama gbegbe ra naxan sənbə gbo, e man wuya, dangi boore nama ra.»

¹⁵ N naxa goro geya fari, naxan nu luxi alə a na te nan tagi, na walaxə firinyie suxuxi n yi ra, Ala xa saate səbəxi naxee ma.

¹⁶ Na temui n naxa a to wo bara yunubi fe raba wo Marigi Alatala ra. Wo ninge yailan wure raxunuxi ra. Wo wo ba kira ma Alatala naxan masen wo bə.

¹⁷ N naxa yi walaxə gəmə daaxi firinyie suxu n bəlexə firinyi ra, n fa e wələ, e naxa ibəc wo ya xɔri.»

¹⁸ «N naxa bira bəxi Alatala ya i alə n naxan naba a singe. N naxa lu naa yanyi tongo naani nun kəe tongo naani, n mu taami don, n mu ye fan min. N na birin naba wo xa yunubi nan ma fe ra, naxan napaaxuxi Alatala ma, a a raxəno.

¹⁹ N naxa gaaxu Alatala xa xənəe ra a xənəxi wo ma naxan ma han a wa wo halakife. Kənə Alatala man naxa n ma maxandi suxu.

20 A bəjəs nu texi Haruna nan ma a gbe ra han a wa a halakife, kōnō n naxa Ala maxandi Haruna fan bə.

21 N naxa ninge tongo wo naxan yailanxi, naxan findixi wo xa yunubi fe ra, n a woli tə xçöra, n a iwuru han a findi xube ra. N naxa na xube ibagan susui ye xçöra naxan kelima geya kōn na.»

22 «Wo man bara Alatala raxçonç Tabera, Masa, nun Kibiroti Hataawa.

23 Alatala to wo xəs̄ kelife Kadesi Barineya yi xəseraya ra, «Wo siga, wo xa bəxi tongo n naxan soxi wo yi ra,» wo naxa wo Marigi Alatala xui matandi. Wo mu la a fala xui ra, wo mu na fan suxu nəndi ra.

24 Kabi n naxa sa wo kolon, wo xurutare fe nan tun nabafe Alatala ra.»

25 «Alatala to wa wo faxafe, n naxa n felen bəxi ma, n a maxandi yanyi tongo naani nun kəs tongo naani bun ma.

26 N naxa Alatala maxandi, «Marigi Alatala, i naxa i yetə xa jama halaki, i jama naxan xa xçöreya soxi a yi i xa gboe saabui ra, i naxan naminixi Misira bəxi ma i sənbe ra.

27 I ratu i xa konyie ma, Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba. I naxa i kobe rato yi jama xa xaxili xçörxçya ma, e xa jaaxui, nun e xa yunubi ma,

28 alako Misirakae naxa a fala, «Alatala mu nəma yi mixie xaninde bəxi ma a dənnaxə laayidi tongoxi e bə. A e xənxi nə. A e ramini alako a xa sa e faxa gbengberenyi ma.» >

29 Alatala i xa jama nan lanxi e ma. I gbe nan na e ra, i naxee xçöreyaxi i sənbe nun i xa mangəya ra.»

10

Ala xa xanunteya

¹ «Na təmui Alatala naxa yaamari fi n ma. A naxə, «Walaxə gəmə daaxi firin yailan alo a singee nu ki naxə. I man xa kankira wuri daaxi yailan. Na təmui i xa fa n yire geya fari.

² N man gbilenma nə yi səriyə səbə ra naxan nu na boore walaxə ma, i naxee kanaxi. I fama e sade na kankira nan kui.»

³ N naxa kankira yailan wuri mööli nde ra naxan xəçəxə. N naxa walaxə gəmə daaxi firin fan yailan naxan maniya booree ra. N naxa te e ra geya fari.

⁴ Alatala naxa səbeli ti yi walaxə nəənəe ma, alo naxan singe nu səbəxi booree ma. Yi yaamari fu, a naxee yaxaran wo bə geya fari tə tagi wo nu malanxi təmui naxə, Alatala naxa e so n yi ra.

⁵ N naxa goro geya fari, n fa e sa kankira kui, n naxan yailanxi. E naxa lu naa alo Alatala a fala n bə ki naxə.»

⁶ Isirayilakae naxa keli Bene Yakan kələnyie ra sigafe ra Mosera. Haruna laaxira mənni nə, a naxa bəndə sətə naa. A xa di Eleyasari naxa findi a uçxəcə ra sərəxədubənə kui.

⁷ Na dangi xanbi Isirayilakae naxa siga Gudugoda. E to keli Gudugoda, e naxa siga Yotobata, xure gbegbe na bəxi naxan ma.

⁸ Na waxati bun ma, Alatala naxa wali taxu Lewi bənsəe ra, e xa findi kankira xaninyie ra, e xa ti Alatala ya i a xa wali rabafe ma, e man xa duba jama bə Alatala xili ra. Na nan nabafe han to ləxçə.

9 Na fe na a toxi Lewi bənsəe mu ke sətəxi e ngaxakerenyie ya ma. Alatala nan na e tan malima ra alç a a fala ki naxə.

10 «N naxa lu geya fari yanyi tongo naani nun kəe tongo naani alç n naxan naba singe ra. Alatala man naxa n ma maxandi suxu, barima a mu waxi wo faxafe.

11 Alatala naxa a masen n bə, <Nama rajərə. E xa so bəxi mə n nan nakalixi naxan na e babae bə sofe ra e yi.»

12 «Yakəsi fa, Isirayilakae wo Marigi Alatala wama wo xa munse raba? A wama nə wo xa gaaxu a ya ra alako wo xa wo jərə a xa kira xən ma, wo xa a xanu, wo xa a rabatu wo bəjəs fiixə nun wo nii birin na.

13 Alatala wama nə wo xa a xa yaamari raba, wo xa a xa seriye rabatu, n naxan soxi wo yi ra to ləxəe, alako wo xa simaya xa fan.

14 Wo Marigi Alatala nan gbe na koore nun bəxi ra, a nun se naxan birin na a ma.

15 Alatala wo babae nan xanu. Yakəsi fa wo tan nan na e bənsəe ra, a wo tan nan sugandixi boore sie tagi, alç wo a toxi ki naxə to ləxəe.»

16 «Wo lan nə wo xa wo xaxili rasəniyen, wo naxa xurutareja raba sənən,

17 barima wo Marigi Alatala kerən peti nan na Ala ra, mangə xe mange, Ala belebele sənbəma magaaxuxi, naxan mu mixi rafisa a boore bə, naxan mu kiiti jaaxi kəbiri rasuxuma.

18 A tan nan kiridie nun kaajə ginəe kantama ra. Xəjəee rafan a ma, a donse nun sose soma e yi ra.

¹⁹ Wo tan fan, wo hinne xçjexx ra naxee na wo ya ma. Wo xa wo maġoxxun xçjexx nan nu na wo tan fan na Misira bɔxi ma.

²⁰ Wo xa gaaxu wo Marigi Alatala ya ra, wo xa tuubi a bɛ, wo xa bira a fɔxɔ ra, wo man xa wo rakali a tan nan xili ra.

²¹ A tan nan na wo xa nɔrɛ ra. A tan nan na wo Marigi Ala ra, naxan kaabanakoe nun fe magaaxuxie rabaxi wo ya xɔri.

²² Wo babae nu fama t̄emui naxe Misira, e mu nu dangixi mixi tongo solofera ra. Yakɔsi wo Marigi Alatala bara wo rawuya dangi tunbuie ra naxee na koore ma.»

11

Won ma xanunteya Ala be

¹ Wo xa wo Marigi Alatala xanu, wo tuubi a bɛ, wo xa a xa yaamari, a xa seriye, a xa masenyi, nun a xa tɔnyi rabatu temui birin.

² Wo xa a kolon to lɔxɔs wo xa die mu Alatala xa kaabanako magaaxuxie toxi e ya ra. E mu wo Marigi Alatala xa seriye mexi e tuli ra.

³ E mu a xa laamatunyie toxi Misira, a nun a naxan nabaxi Firawuna nun a xa bɔxi birin na.

⁴ E man mu fe toxi a naxan nabaxi Misira soɔrie ra, e xa soe nun gisee ra. E mu a to Ala Misira soɔrie madulaxi Kale Baa ma ki naxe, e to bira wo fɔxɔ ra, Alatala fa e birin halaki kerenyi ra.

⁵ E man mu fee toxi a naxee raba gbengberenyi ma beenun wo xa be li.

⁶ A naxa wo ratanga Datan nun Abirami ma, naxee findi Eliyabi xa di xemxe ra Ruben bɔnsɔs ya ma. Isirayilakae birin ya xɔri, bɔxi naxa a

rabi, a fa a raxutu e nun e xa denbayae birin ma, e xa kiri banxie, nun mixi birin ma naxee nu biraxi e fəxə ra.

⁷ Wo tan nan yati bara fe belebelee to Alatala naxee rabaxi.

⁸ Na nan a toxi, wo lan wo xa yi seriye rabatu n naxan xaranfe wo bə to ləxçə, alako wo xa limaniya sətə yi bəxi masətəfe ra wo na sigafe dənnaxə.

⁹ Wo xa yi raba alako wo xa bu bəxi ma Alatala a kalixi naxan xa fe ra, a sofe ra wo babae nun e bənsəe yi, xijə nun kumi gbegbe na bəxi naxan ma.

¹⁰ Wo fama bəxi naxan sətəde, a mu luxi alə Misira bəxi, wo kelixi dənnaxə. Misira tan, wo na ge xə sade, fo wo nu ye maxanin a ma laakçə daaxi wo sanyi ra.

¹¹ Wo fama bəxi naxan sətəde, geyə nun gulunba yire na a ra, tunə ye naxan nafanma a fanyi ra.

¹² Bəxi na a ra wo Marigi Alatala nəngi saxi naxan xən. A man fa məxni a ma, keli nə fələ han nə jənyi.

Ala xa laayidi

¹³ Xa wo yi seriye ratinmə a fanyi ra n naxan xaranxi wo bə yi ki to ləxçə, xa wo wo Marigi Alatala xanu, wo a xa seriye raba bəjə fiixə ra nun wo nii ra,

¹⁴ a tunə rafama nə wo xa bəxi ma, nəmə a nun sogofure, alako wo xa harige fanyi sətə, alə məngi, wəni nəxənə, a nun ture.

15 A man jooge fan nafanma nə wo xa bəxi ma wo xa xurusee naxan donma. Wo baloe gbegbe sətəma nə, wo a don han wo luga.

16 Wo xa fe məɔli birin naba alako fefe yo naxa wo ba yi kira fanyi xən ma. Wo naxa wo igoro ala gbətəe batufe ra.

17 Xa wo na fe məɔli raba, Alatala xənəma nə wo ma. Na temui a a niyama nə tune mu fa sənən, sansi yo mu fanma bəxi ma sənən, wo fa halaki yi bəxi ma Alatala naxan soxi wo yi ra.

18 Wo xa yi seriye rasabati wo bəjəs ma nun wo nii ra. Wo nde xiri wo bəlexəs nun wo tigi ra tənxuma ra, alako wo naxa nəsəmu a ra.

19 Wo xa a xaran wo xa die ra wo xa banxie kui, wo xa biyaasie kui, wo sa temui, wo keli temui.

20 Wo xa a sebə wo xa banxie nun wo xa naadəe ma.

21 Na nan a toma wo xa simaya nun wo xa die xa simaya xən kuyama bəxi ma Alatala naxan laayidixi wo benbae bə han dunija rənənyi.

22 Xa wo yi seriye rabatu a rabatu ki ma, n naxan xaranxi wo bə, xa wo wo Marigi Alatala xanu, xa wo wo jərəs a xa kira xən ma, xa wo bira a fəxç ra,

23 Alatala fama nə yi sie birin keride wo ya xəri, wo fa nə e ra, naxee gbangbalan wo bə, naxee senbə gbo wo bə.

24 Wo na wo sanyi ti dənnaxə birin ma, naa findima wo gbe nan na. Wo xa bəxi italama keli gbengberenyi ma han Liban, keli Efirati xure ma han Mediteran Baa ra.

25 Mixi yo mu suusama tide wo ya ra. Wo na siga bəxi naxan yo ma, wo Marigi Alatala a

niyama nə mənnikae xa gaaxu wo ya ra, e bəjəe
mini alç a masenxi wo bə ki naxə.

²⁶ Wo a mato, n bara barake nun dankə sa wo
ya i to.

²⁷ Xa wo wo Marigi Alatala xa səriyə rabatu a
rabatu ki ma, n naxan soxi wo yi ra to, wo barake
sətəma nə.

²⁸ Kənə xa wo mu wo Marigi Alatala xa səriyə
ratinmə, xa wo wo ba kira xən ma n naxan soxi
wo yi ra to, xa wo bira ala gbətəe fəxə ra wo mu
naxee kolon, wo dankə nan sətəma.

²⁹ Wo Marigi Alatala na wo xanin bəxi ma a
fama naxan sode wo yi ra, wo dube masenyi tima
Garisimi geya nan fari, wo dankə masenyi tima
Ebali geya nan fari.

³⁰ Na geyae na Yurudən naakiri nan ma, kira
xanbi ra naxan na sogegorode, Kanaankae xa
bəxi ma naxee sabatixi Araba, Giligali ya tagi,
More wuri belebele fə ma.

³¹ Wo na Yurudən igiri sigafe ra bəxi ma wo
Marigi Alatala dənnaxə sofe wo yi ra, mənni
findima wo gbe nan na, wo man fa sabati naa.

³² Wo lan nə wo xa fəntən yi səriyə nun yi
yaamarie ma, n naxee soxi wo yi ra to ləxəe.

12

Sali xa səriyə

¹ Wo xa yi səriyə nun yaamarie rabatu bəxi ma,
wo babae Marigi Alatala dənnaxə sofe wo yi ra.

² Wo xa yire birin kana geyae fari nun fətənyie
kui, yi sie kuyee batuma dənnaxə. Wo fama yi sie
keride.

³ Wo xa e xa sərəxəbadee kana, wo xa e xa gəmə tənxumae kana, wo xa e xa Aseri wuri masolixie gan, wo xa e xa kuyee rabira, wo xa e xilie jənən naa.

⁴ Wo naxa wo Marigi Alatala batu na məcli ra de.

⁵ Wo xa Alatala fen yire nde a dənnaxə sugandima wo bənsəe ya ma. Na findima Ala xa yire nan na, a xili matəxəma dənnaxə. Wo xa siga mənni

⁶ wo xa sərəxəe məcli birin bade, alə sərəxə gan daaxie, sərəxə naxee mu ganma, fariləe, hadiyae, sərəxə naxee bama alako wo waxənfe xa raba, janige sərəxəe, nun xuruse di singee.

⁷ Wo xa wo xa sərəxəe don mənni, wo tan nun wo xa denbayae. Wo xa jəlexin harige ra, wo Marigi Alatala naxan fixi wo ma.

⁸ A mu lanma kankan xa a yətə waxənfe raba, alə wo a rabafe ki naxə yakəsi,

⁹ wo to mu so bəxi ma, wo Marigi Alatala dənnaxə fima wo ma malabude ra.

¹⁰ Kənə wo na Yürudən igiri, wo na sabati bəxi ma wo Marigi Alatala dənnaxə fima wo ma, a fama nə wo ratangade wo yaxuie birin ma naxee na wo rabilinyi, wo fa sabati naa bənəsa kui.

¹¹ Na temui, mənni findima wo Marigi Alatala xa yire sugandixi nan na, a xili matəxəma dənnaxə. Wo xa wo xa sərəxəe ba mənni nə, n naxee yamarixi wo ra, alə sərəxə gan daaxie, sərəxə naxee mu ganma, fariləe, hadiyae, a nun sərəxə naxee bama alako wo waxənfe xa raba.

¹² Wo jəlexinma nə wo Marigi Alatala ra, wo tan, wo xa die, wo xa konyie nun Lewi xa die

naxee na wo ya ma barima bəxi mu na e tan bə
naxan findi e kə ra.

¹³ Wo naxa wo xa sərəxə gan daaxie ba wo
waxənde.

¹⁴ Wo e bama yire ne wo Marigi Alatala
dənnaxə sugandima wo bənsəe ya ma. N naxan
birin yamarixi wo ra, wo xa a birin naba mənni.

¹⁵ Kənə i nəma sube don daaxi faxade, Ala
naxan fixi i ma, yire birin i na sabati dənnaxə.
Mixi səniyənxı nun mixi səniyəntare nəma a
donde, alə xeli nun təçke.

¹⁶ Kənə wo mu lan wo xa sube wuli min, wo
xa a ifili bəxi ma alə ye.

¹⁷ Wo mu lan wo xa məngi, wəni nəεnə, nun
ture don wo xənyi, naxee findima wo xa farile
ra Alatala bə. Wo mu lan wo xa wo xa xuruse
di singee fan don wo xənyi, wo naxee bama
sərəxə ra Alatala bə, sərəxə naxee bama alako
wo waxənfe xa raba wo bə, nun wo xa janige
sərəxəe. Wo mu lan wo xa wo xa bogi singee fan
don wo xənyi, wo naxee bama sərəxə ra.

¹⁸ Wo lan wo xa na see birin don wo Marigi
Alatala nan ya i a xa yire sugandixi kui. Wo
tan, wo xa die, wo xa konyie, a nun Lewi xa die
naxee na wo ya ma, wo xa na sərəxəe don mənni
nəlexinyi kui wo Marigi Alatala ya i, a naxan fixi
wo ma.

¹⁹ Wo wo jəngi sa Lewi xa die xən ma a fanyi
ra. Wo naxa nəεmu e ma.

²⁰ Wo Marigi Alatala na wo xa bəxi ragbo yə,
alə a a laayidixi wo bə ki naxə, xa wo wa sube
nan xən ma, wo nəma na donde han wo wasa.

²¹ Xa wo makuya Alatala xa yire sugandixi
ra a xili matəxəma dənnaxə, wo nəma xurusee

faxade, wo Marigi naxee fixi wo ma, wo fa na sube don n ma seriye ki ma wo xonyie han wo wasa.

²² Mixi səniyenxi nun mixi səniyentare nəma e donde alə xeli nun təcke.

²³ Kənə wo mu lan wo xa sube wuli min, barima wuli findixi nii nan na. A mu lan wo xa sube nun a wuli don.

²⁴ Wo naxa wuli min, wo xa a ifili bəxi ma alə ye.

²⁵ Wo naxa a min alako wo xa səewa, wo tan, nun wo xa die hali wo dangi xanbi. Wo xa fe tinxinxie raba, Alatala wama naxee xən.

²⁶ Xa wo wama sərexə səniyenxi nan bafe Alatala bə, alako wo waxənfe xa raba wo bə, wo xa na sərexə ba yire nə Alatala dənnaxə sugandima.

²⁷ Naxan findixi sərexə gan daaxi ra, wo xa na sube nun na wuli sa wo Marigi Alatala xa sərexəbade. Naxan findixi sərexə boore daaxi ra, wo xa a wuli ifili wo Marigi Alatala xa sərexəbade, wo fa a sube tan don.

²⁸ Wo wo tuli mati, wo lan nə wo xa yi seriye ratinmə n naxan soxi wo yi ra, alako wo xa səewa, wo tan nun wo xa die hali wo faxa xanbi abadan, barima fe fanyi na a ra naxan nafan wo Marigi Alatala ma.

²⁹ Wo Marigi Alatala na gə sie halakide wo saabui ra, wo na sabati e xa bəxi ma,

³⁰ wo xa wo yətə ratanga e xa fe kobi rabafe ma, e halaki xanbi. Wo xa wo yətə ratanga e xa alae maxərinfe ma. Wo naxa a fala, «Yi sie nu tuubi rabirama e bə di? N fan waxyi na nan nabafe.»

31 Wo naxa na məcli raba wo Marigi Alatala ra, barima e nu fe kogie rabama e xa alae be Alatala mu wama naxee xən. Mixi nan nu e ra, naxee nu e xa die ganma e xa kuyee be sərəxə ra.

13

Kuye batue

1 Wo lan ne wo xa yi seriye raba a raba ki man naxan soxi wo yi ra. Wo naxa sese ba a ra, wo man naxa sese fan sa a xun ma.

2 Xa namijənme nde, xa na mu a ra waliyu nde,

3 sa kaabanakoe fe nun tənxuma fe raba wo ya xəri, a man fa a fala wo bə, «Won bira kuye batufe fəxə ra, wo tan mu alae naxee kolon,»

4 wo naxa wo tuli mati na namijənme ra a nun na waliyu ra de. Wo Marigi Alatala nan fama wo matode na ki, alako a xa nə a kolonde xa a xa xanunteya na wo sondonme ma, xa wo a xanuxi wo nii ra.

5 Wo lan wo xa tuubi rabira wo Marigi Alatala nan kerən bə, wo xa gaaxu a ya ra, wo xa a xa yaamarie raba, wo xa a xui rabatu, wo xa a kerən nan batu, wo xa bira a fəxə ra.

6 Yi namijənme nun yi waliyu məcli lan ne a xa faxa, barima a bara wa wo bəjə ratefe wo Marigi Alatala ma naxan wo raminixi konyiya kui Misira bəxi ma. E bara wo ba kira xən Alatala wo tixi naxan na. Wo xa fe jaaxi jən wo tagi.

7 Xa wo ngaxakerenyi, xa na mu a ra wo xa di, xa na mu a ra wo xa baate gine, xa na mu a ra wo boore naxan nafanxi wo ma alə wo yətə, sa

wo manahanə alako wo xa ala gbətə batu, wo tan mu naxan kolon, wo babae fan mu naxan kolon,

⁸ si gbətəe naxee batuxi wo rabilinyi nun naxee makuya wo ra, keli bəxi tuxui ma sa dəxə boore tuxui ra,

⁹ wo naxa tin e xa wɔyənyi ra, wo naxa wo tuli mati e ra. Wo naxa kinikini e ma, wo naxa e nəxun, wo man naxa e kanta.

¹⁰ Wo lan nə wo xa na kanyi faxa, wo a gənə gəmə ra, jama fan fa a magənə.

¹¹ Wo xa a magənə han a xa faxa, barima a bara kata a xa wo ragbilen wo Marigi Alatala fəxə ra naxan wo raminixi konyiya kui Misira bəxi ma.

¹² Isirayilakae birin na na fe mə, e luma nə gaaxui kui. Na temui na fe kobi məɔli mu nəma rabade wo tagi sənən.

¹³ Xa wo a mə taa nde xa fe ra, wo Marigi Alatala wo rasabatima dənnaxə,

¹⁴ a mənnika ndee a falama e booree bə, «Won xa kuye nəɛnə ndee batu,»

¹⁵ a lanma wo xa na mixi kobie xən nafen alako wo xa e kənə kolon. Wo xa a kolon xa na fe kobi bara raba wo tagi.

¹⁶ Xa a sa na ki nə, wo xa na taakae birin faxa santidegəma ra. Wo xa na taa halaki nun a xa xurusee birin na.

¹⁷ Wo e harige birin malanma taa tagi nə, wo te sa a ma, wo taa birin gan wo Marigi Alatala ya i. Naa fama findide bəxi rabəjinxı nan na. Mənni tan mu findima taa ra sənən.

¹⁸ Wo naxa na se ratənxi sese tongo wo yetə bə, wo na naxan ganfe alako nde xa ba Alatala

xa xçne ra, a xa kinikini wo ma, a xa wo rawuya
alo a rakalixi ki naxə wo babae bə.

¹⁹ Xa wo tuubi rabira wo Marigi Alatala bə a
xa seriye rabatufe ma, n naxan soxi wo yi ra to
ləxəe, xa wo fe tinxinxı raba wo Marigi Alatala
ya i, a fama nə na həeri birin fide wo ma.

14

Nənfe seriye

¹ Marigi Alatala xa die lanxi wo tan nan ma.
Xa faxə fa sa ti, Wo naxa wo yətə maxaba, wo
naxa wo xunsexə bi wo tigi də ra.

² Wo bara findi wo Marigi Alatala xa jama
səniyənxi ra. A wo tan nan sugandixi bəxi jama
birin tagi, wo xa findi a gbe ra.

Sube radaxamuxi nun a radaxamutare

³ Wo mu lan wo xa se səniyentare don.

⁴ Subee nan yi ki, wo lan wo xa naxee don:
ninge, yəxəe, si,

⁵ xeli, gaale, təökə, muntui, burunyi si, geya
fari sube naxan maniyaxi yəxəe ra, bole,

⁶ sube naxee tore itaxunxi, e man na nooge
don, e gbilen a rate ra e kən na.

⁷ Kənə na subee ya ma, naxee tore itaxunxi
firinyi ra, naxee nooge donma, e man fa gbilen
a rate ra e kən na, ndee na e ya ma wo naxa e
don aləpəxəmə, yere, nun yere maniyə. E findixi
sube səniyentaree nan na wo bə, barima e nooge
donma, e man fa gbilen a rate ra e kən na, kənə
e tore mu itaxunxi firinyi ra.

⁸ Xəsə naxan tore itaxunxi firinyi ra, kənə a mu
nooge donma, a man xa gbilen a rate ra a kən na,

na nan a findixi sube seniyəntare ra wo bə. Wo naxa na sube don, wo man naxa wo bəlexə din a binbi ra.

⁹ Yəxə naxee na ye xəcəra, bələe na naxee birin bə a nun xalee, wo lan wo xa nee nan don.

¹⁰ Kənə wo mu lan wo xa yəxə don bələ mu naxan bə a nun xale. Wo xa nee kolon yəxə seniyəntare ra.

¹¹ Wo nəma xəni seniyənxı birin donde.

¹² Kənə xənie xilie nan yi ki wo mu lan wo xa naxee don: yubə, səgə, xaruma gəntə,

¹³ a nun e maniyə birin.

¹⁴ Xaaxa fan wo naxa na don a nun a maniyə birin.

¹⁵ Xundi, kofole, a nun tagarantonge,

¹⁶ wo naxa e don a nun e maniyə birin.

¹⁷ Gbongboe, yedənmə,

¹⁸ laaba, tukə, a nun e maniyə birin, wo naxa e don.

¹⁹ Nimase xunxuri gabutenyi kanyi birin rə-haramupaxi. Wo mu lan wo xa e don.

²⁰ Wo lan wo xa nimasee nan don naxee seniyənxı.

²¹ Wo naxa sube don naxan faxaxi a yətə ma. Wo xa a so xərə Ala kolontaree yi ra, naxee na wo xənyi, alako e xa a don, xa na mu wo xa a mati mixi gbətəe ma. Wo tan bara findi wo Marigi Alatala xa nama seniyənxı ra.

Wo naxa si yərə jin a nga xinə ye ra.

Farile

²² Wo sansi naxan birin nawalima xə ma, wo lan nə wo xa farile ba a ra jə yo jə.

²³ Wo xa na farile don yire wo Marigi Alatala xili matəxəma dennaxe. Wo xa farile findima wo xa mengi, wo xa wəni nəεnə, wo xa ture, wo xa xurusee xa di singee nan na. Wo xa na ba alako wo nəma gaaxude wo Marigi Alatala ya ra ki naxə ləxəe birin.

²⁴ Xa a sa li wo sabatide makuya wo Marigi Alatala xili matəxəde ra, na kote xaninfe xəcəxəma nə wo bə, barima wo Marigi Alatala bara barake gbegbe fi wo ma.

²⁵ Na temui wo xa wo xa farile masara kəbiri ra, wo fa na xanin wo Marigi Alatala xili matəxəde.

²⁶ Mənni wo nəma xurusee, wəni, nun wo waxənse gbətə sarade, alako wo nun wo xa denbayae xa wo dəge wo Marigi Alatala ya i səεwə kui.

²⁷ Wo naxa nəεmu Lewikae ma naxee sabatixi wo ya ma, barima se mu na e bə naxan findima e kə ra.

²⁸ Nə saxan yo jə saxan wo xa wo xa sansi farile birin nagata wo xənyi.

²⁹ Na temui Lewikae, kə mu na naxee bə, wo xa xəjəe, kiridie, a nun kaŋə gine naxee na wo ya ma, e birin xa fa e dəgede wo xənyi han e luga. Na kui wo Marigi Alatala fama barake sade wo xa fe birin ma.

15

Dijəfe doni ma

¹ Nə soloferə yo jə soloferə wo xa dijə donie ma.

² Na seriye lan a xa raba yi ki nə: Fəerə kanyie naxee birin doni bəjinxı e ngaxakerenyi bə, e

lan nə e xa dijə na doni ma. Wo mu lan wo xa wo boore nun wo ngaxakerenyi jaxankata doni fife ma jəs kui Alatala naxan sugandixi.

³ Wo lan wo xa dəxə Ala kolontare naq na a xa wo xa doni fi, kənə wo naxan donixi wo ngaxakerenyi bə, wo lan nə wo xa dijə na ma.

⁴ Na nan a toma setare mu kolonma wo ya ma, barima Alatala barake gbegbe sama nə wo xa fe bəxi ma wo Marigi Alatala dənnaxə soxi wo yi ra ke ra, alako a xa findi wo gbe ra.

⁵ A na rabama nə xa wo bira wo Marigi Alatala xui fəxə ra. Wo xa a xa yaamari rabatu, n naxan falaxi wo bə to ləxəs.

⁶ Wo Marigi Alatala barake sama nə wo xa fe alo a masen ki naxə. Wo kəbiri donima nə pama gbegbe bə, kənə wo tan mu doni tongoma. Wo fama nə dangide pama gbegbe ra, mixi yo mu dangima wo ra.

⁷ Xa setare na wo ngaxakerenyie ya ma wo nun naxee sabatixi bəxi kerən ma wo Marigi Alatala dənnaxə fima wo ma, wo naxa wo nii raxutu, wo xa tondi doni bəninde e bə.

⁸ Wo lanma nə wo xa a doni səewə kui a hayi na naxan ma.

⁹ Wo xa wo məeni ki fanyi ra, xaxili naaxi naxa nə wo ra a falafe ra, «A gbe mu luxi jə soloferə nde xa a li, a lan mixi xa dijə doni ma jəs naxan na.» Wo xa wo məeni, wo naxa kinikinitarena masen wo ngaxakerenyi setaree bə tondife se nde sode a yi ra. Na na raba, a a yaxaseri masama nə Alatala bə wo xa fe ra, wo fa findi yunubitəs ra.

¹⁰ Wo lan nə wo xa a ki bəjəs fiixs ra. Wo na

bəjəs fanyi naxan nabaxi na ki, wo Marigi Alatala barake sama nə wo xa walie wo na so naxee yo ya ma.

¹¹ Setaree luma nə wo xa bəxi ma, na nan a toxi n na a falaxi wo bə wo xa hinne wo ngaxakerenyie ra, misikiine a nun setare naxee na wo xa bəxi ma.

Konyie xərəyafe

¹² Xa wo ngaxakerenyi Eburu xəmə, xa na mu a ra gine, a yətə mati wo ma konyi ra, a walima nə wo bə jəsenni. A jəs soloferə nde wo xa a xərəya.

¹³ Wo man naxa a bəjən a yi igeli ra.

¹⁴ Wo Marigi Alatala se naxan birin fixi wo ma barake ra alo yəxəxə, si, məngi, a nun wəni, wo xa na ndee so a yi ra.

¹⁵ Wo wo ratu a ma konyi nan nu wo fan na Misira, wo Marigi Alatala fa wo xun sara. Na fe na a toxi, n yi seriye soxi wo yi ra to ləxçəs.

¹⁶ Xa konyi nde fa a fala wo bə a mu kelima wo xa denbaya ya ma barima wo bara rafan a ma,

¹⁷ na təmui wo se tunbase nan tongoma. Wo a tuli tunba banxi naadə ma. Na təmui a bara findi wo xa konyi ra kude. Wo na məcli nan nabama wo xa konyi gine fan na.

¹⁸ Wo naxa nimisa xərəya fife ra wo xa konyi ma, barima a xa wali jəsenni bun ma na bara wo rageeni dəxə firin dangi walikə sare ra. Na kui wo Marigi Alatala barake sama nə wo xa wali birin ma na xa fe ra.

Xuruse di singe

¹⁹ Wo xa ninge, yəxəxə, nun si di xəmə singe naxee barima, e birin findima wo Marigi Alatala

nan gbe ra. Wo mu lan wo xa ninge xemex di singe rawali, wo man mu lan wo xa yexxex di xemex singe xabe maxaba a ma.

²⁰ Ne yo ne wo tan nun wo xa denbaya nan na donma yire, wo Marigi Alatala xa yire sugandixi.

²¹ Xa a mabenxi, xa a ya kanaxi, xa na mu fure gbete na a ma, wo naxa na fi wo Marigi Alatala ma serexxex ra.

²² Wo noma na donde wo xonyi ne, wo nun mixi seniyenxie, xa na mu a ra, mixi seniyentaree, alô wo xeli nun töökex donma ki naxxex.

²³ Kono wo naxa sube wuli don de. Wo a iflima bɔxi nan ma alô ye.

16

Sayamalekè Dangi Sali

¹ Abiba kike ra, wo xa Sayamalekè Dangi Sali raba wo Marigi Alatala xa fe ra, barima na kike kui, wo Marigi Alatala wo ramini Misira ra kœ nan na.

² Wo serexxex naxee bama wo Marigi Alatala bœ Sayamalekè Dangi Sali lœħxœ, e tongoma xuruse nan ya ma: yexxex, si, xa na mu a ra ning. Na serexxex bama Alatala xili matœħode ne.

³ Wo naxa taami lebini daaxi don na sali xi solofera bun ma. Wo lan wo xa taami lebinitare nan don naxan findi kinikini taami ra. Na nan wo ratuma lœħxœ ma wo gbataxi mini Misira bɔxi ra lœħxœ naxxex. Na a niyama ne wo mu nehemu wo mini lœħxœ ma Misira bɔxi ra.

⁴ Na xi solofera bun ma, a mu lan lebini siya xa to wo xonyi, wo xa bɔxi birin ma. Wo serexxex

naxan bama a xi singe nunmare ra, na mu lan a xa lu han gəesegə.

⁵ Na Sayamalekə Dangi Sali sərəxə mu lan a xa raba yire birin, wo Marigi Alatala wo rasabatixi dənnaxə.

⁶ Wo a bama yire kerən peti nə, wo Marigi Alatala xili matəxəde səniyənxi. Na sərəxə bama nunmare nan na soge goro təmui, wo mini waxati naxan ma Misira bəxi ra.

⁷ Wo sube jinma nə, wo a don yire wo Marigi Alatala dənnaxə sugandixi. Kuye na iba, wo fa siga wo xənyi.

⁸ Xi senni bun ma, wo taami ləbinitare nan donma. A xi soloferə ləxəs wo malanyi belebele raba wo Marigi Alatala xa binyə bun ma. Wo naxa wali yo raba na ləxəs.

Xə Xabə Sali

⁹ Wo na məngi xaba fələ, wo ləxəxun soloferə nan kəntima,

¹⁰ wo fa Ləxunyie Sali raba wo Marigi Alatala bə. Wo Marigi Alatala barakə naxan fixi wo ma wo sətəse ra, wo xa nde ba wo janige ra na barakə bəre ra.

¹¹ Wo səewama nə wo Marigi Alatala ra yire a dənnaxə sugandixi a xili falafe ra, wo tan nun wo xa die, wo xa konyie, Lewikae naxee na wo xənyi, xəjəsə, kiridie, a nun kaajə gineə.

¹² Wo xa ratu konyi nan nu na wo ra Misira bəxi ma. Wo lan nə wo xa yi səriyə rajərə a rajərə ki ma.

Bage Ti Sali

13 Wo na ge wo xa sansie bənbəde lənyi ma,
wo naxa wəni bogi fan bundu, wo xa Bage Ti
Sali raba xi solofera bun ma.

14 Wo xa səewa na sali kui, wo tan, wo xa
die, wo xa konyie, Lewikae, xərəe, kiridie, a nun
kaajəe ginee naxee na wo xənyi.

15 Wo yi sali rabama xi solofera nan bun ma wo
Marigi Alatala bə a na dənnaxə sugandi, barima
wo Marigi Alatala barake sama nə wo xa xə wali
nun wo xa wali birin ma, wo fa səewa ki fanyi
ra.

16 Nə yo nə, xəməe naxan birin na wo ya ma, e
lan nə e xa ti e Marigi Alatala ya i sanya saxan,
yire a dənnaxə sugandixi: Taami Ləbinitare Sali,
Ləxunye Sali, a nun Bage Ti Sali. Wo mu lan wo
xa siga Alatala ma wo yi igeli ra.

17 Wo kerən kerən ma fama serexə nan nə wo
nəxi naxan na, wo Marigi Alatala naxan fixi wo
ma barake ra.

Seriye rapere ki

18 Taae birin kui, wo Marigi Alatala dənnaxə
fixi wo ma, bənsəe yo bənsəe, wo kiitisae nan
sugandima, e xa jama makiiti tinxinyi kui.

19 Wo naxa təcənegə kiiti sa de, wo man naxa
ti mixi yo xən ma. Wo naxa tin fe nde xa wo
madaxu, barima se nəma nəndi faləe findide nə
dənxui ra, e nəndi mafindi wule ra.

20 Wo lanma wo xa kiiti tinxinxı yati nan sa,
alako wo xa simaya sətə, wo man xa nə bəxi
masətəde wo Marigi Alatala dənnaxə fixi wo ma.

Kuye rabatufe

21 Wo mu lan wo xa Aseri wuri masolixi ti sərəxəbade fə ma, wo dənnaxə yailanxi wo Marigi Alatala bə.

22 Wo naxa gəmə ti kuye ra, barima wo Marigi Alatala na fe məɔli xənxi.

17

Sərəxə fanyi

1 Wo mu lan wo xa ninge xa na mu yəxəe ba sərəxə ra wo Marigi Alatala bə, naxan kəja mu fan, xa na mu a ra naxan mabənxı, barima wo Marigi Alatala na fe məɔli xənxi.

2 Xa wo mixi nde to wo xa taae kui, wo Marigi Alatala naxee fixi wo ma, naxan ala gbətə batuma, a bara fe jaaxi raba naxan mu rafan wo Marigi Alatala ma. A bara Ala xa saatə matandi

3 tuubi rabirafe ala gbətəe bə, xa na mu soge, kike, nun tunbuie bə.

4 Wo na na fe məɔli ifalə mə, wo xa a xən nafen a fanyi ra. Wo na a kolon na fe xənxi bara raba Isirayila bəxi ma,

5 a na findi xəmə ra, xa na mu gine, wo a kanyi xanınma taa sode də nan na, wo a magənə gəmə ra han a xa faxa.

6 Mixi naxan lan a xa faxa, a mu faxama sinden fo a tongo seede firin xui ma, xa na mu a ra saxan. A mu lan a xa faxa seede kerən gbənsən xui ma.

7 Seedee nan singe gəmə wolima a ma a faxafe ra, nama dənəxəe fan fa a magənə. Wo fe jaaxi nənma wo tagi na ki ne.

Kiiti magaaxuxie

8 Xa faxa kiiti bara fa, xa na mu a ra galanbui, xa na mu maxçəs, naxan findixi kiiti xərçəxəs ra wo bə taa kui, wo xa siga yire wo Marigi Alatala dənnaxə sugandixi.

9 Wo sigama Lewika sərəxədubəe nan xən, a nun kiitisae naxee na wo xun ma, wo a tagi raba e bə. E a falama wo bə na təmui a lan kiiti xa sa ki naxə.

10 E naxan falama wo bə yire, wo Marigi Alatala dənnaxə sugandixi, wo kiiti bolonma na ki nə. E naxan falama wo bə, wo xa na birin naba.

11 E seriye naxan birin falama wo bə, wo xa na raba. Wo naxa binya yirefanyi ma, xa na mu kooła ma.

12 Xa mixi nde, a xa yətə igbopa kui, mu a tuli mati kiitisae nun sərəxədubəe ra, wo Marigi Alatala naxee sugandixi a xa wali rabafe ma, na kanyi lanma nə a xa faxa. Wo fe jaaxi lənəma wo tagi na ki nə Isirayila.

13 Nama birin fama lude gaaxui nan kui na təmui. E na yi fe mə naxan nabaxi, mixi gbətə yo mu suusama na yətə igbopa mööli rabade fa.

Mangəya

14 Wo na so bəxi ma təmui naxə, wo Marigi Alatala dənnaxə fima wo ma, wo na sabati naa, temunde wo fama nə a maŋçundə wo fan xa wo gbe mangə sətə alə boore si naxee wo rabilinxı.

15 Wo Marigi Alatala na mixi naxan sugandi, na nan fama findide wo xa mangə ra. Wo naxa tin xçəs xa findi wo xa mangə ra, wo ngaxakerenyi mu naxan na.

¹⁶ A mu lan soe gbegbe xa lu wo xa mangę yi ra. A mu lan a xa mixie rasanba Misira e sarade, barima Alatala a falaxi nę wo bę, a wo naxa siga na bęxi ma sənčon.

¹⁷ A mu lan a xa gine gbegbe dəxō. Na fee nan fama a ragbilende Alatala fəxō ra. A mu lan a xa gbeti gbegbe nun xəxma gbegbe malan.

¹⁸ Mange na dəxō a xa mange kibanyi təmui naxę, seriye kitaabui naxan nagataxi Lewika sərəxədubęe yi ra, a xa na misaali yailan a yetę bę.

¹⁹ A xa na kitaabui ragata a fe ma, a xa a xaran ləxōe birin a xa simaya kui, alako a xa gaaxu a Marigi Alatala ya ra, a man xa nő a xa seriye nun a xa yaamari rabatude naxan səbəxi a kui.

²⁰ Na fe nan fama a niyade, a mu a yetę rafisa a ngaxakerenyie bę, a man mu tantan seriye ma, a mu binya yirefanyi ma nun kəola ma. Na təmui a mangęya xənkuye sotoma nę, a tan nun a xa die Isirayila jama tagi.

18

Sərəxədubęe xa wali

¹ Lewika sərəxədubęe nun Lewi xabile dənħxōe mu fama bəxi sotōde ke ra alo Isirayila di booree. E baloe findima sərəxę gan daaxie nan na naxee bama Alatala bę.

² E mu fama ke sotōde e ngaxakerenyie tagi. Alatala nan findima e ke ra alo a a masen e bę ki naxę.

³ Lewika sərəxədubęe mabiri findima sərəxęe nan na Isirayilakae fama naxee bade alo ningee, xa na mu a ra yexęe. A lanma sube bęlexę, a

banganyi, nun a furi nan xa so sərəxədubəe yi
ra.

⁴ Wo man fa bəxi daxamui singe so e yi ra:
məngi, wəni nəənə, ture, a nun wo yəxəə xabe
naxan singe maxabama.

⁵ Wo Marigi Alatala Lewi bənsəe nan sugandixi
bənsəe birin tagi, alako e tan nun e xa die xa nə
Alatala xili binyade təmui birin.

⁶ Xa Lewika nde wa kelife Isirayila taa kui
a na dənnaxə, sigafe ra yire Alatala dənnaxə
sugandixi,

⁷ mənni, a lanma a xa a Marigi Alatala xa wali
raba a nun a ngaxakerenyi Lewikae ra naxee na
naa.

⁸ A lan ne a xa baloe sətə ałc sərəxədubə
booree, bafe a harige ra a faxi naxan na a xun
ma, a bara naxan sətə.

Sematoe nun duuree

⁹ Wo na so təmui naxə bəxi ma, wo Marigi
Alatala naxan firma wo ma, wo mu lan wo xa so
wali jaaxie ya ma mənnikae na naxee kui.

¹⁰ Mixi naxa mini wo ya ma de naxan a xa di
ganma sərəxə ra, naxan findima sematoe ra, ya
kanyi ra, duure ra, kəromixi ra,

¹¹ naxan karaməxə wali rabama, naxan
wəyənma barie, jinnəe, nun mixi faxaxie ra.

¹² Wo Marigi Alatala na mixi məcli xənxi. Na fe
kobie na a toxi, wo Marigi Alatala yi sie halakima
wo ya ra.

¹³ Wo xa lu wo Marigi Alatala waxənki.

¹⁴ Wo fama si naxee halakide na ki, e biraxi
sematoe xui nan fəxə ra, kənə wo Marigi Alatala
mu tinma wo tan xa na raba.

Namijonme wali

¹⁵ Wo Marigi Alatala fama namijonme nde raketide wo ya ma, naxan luma alō n tan. Wo xa wo tuli mati a ra.

¹⁶ Wo na nan yati maxorin wo Marigi Alatala ma, wo nu malanxi ləxøe naxx Xorebe geja fari. Wo naxa a fala, «Muxu mu wama muxu Marigi Alatala xui mefe fa. Muxu mu wama yi te belebele fan tofe kɔr, alako muxu naxa faxa.»

¹⁷ Alatala naxa a masen n bɛ, «E fe fanyi nan falaxi n bɛ.

¹⁸ N fama ne namijonme nde raketide e ya ma, naxan luxi alō i tan. N fama n ma masenyi fide a ma, a fa na tagi raba e bɛ.

¹⁹ Mixi nde na lu, a mu a tuli mati na namijonme xa masenyi ra a naxan tima n xili ra, n tan yete yati nan na kanyi makiitima.»

²⁰ «Koñø xa namijonme yete igboe nde fa masenyi ti n xili ra, n mu naxan fixi a ma, xa na mu a masenyi ti ala gbete xili ra, a lanma ne na kanyi xa faxa.

²¹ Temunde wo fama ne wo yete maxorinde, <Won noma a kolonde di xa yi wøyenyi fatanxi Alatala nan na?>

²² Xa namijonme masenyi ti Alatala xili ra, a fa lu a mu kamali, na nan na ki a xa masenyi mu fatanxi Alatala ra. Namijonme nan na falaxi a xa yete igboja kui. Hali wo mu gaaxu a ya ra.»

19

Mixi ratanga taae

¹ Wo Marigi Alatala na fa sie halakide wo ya ra, a fa e xa bɔxi so wo yi ra, wo fa sabati e xa taae nun e xa banxie kui,

² wo xa taa saxan sugandi na bɔxi tagi, wo Marigi Alatala naxan fixi wo ma.

³ Wo xa bɔxi maniya, wo Marigi Alatala naxan fixi wo ma ke ra, wo fa a itaxun dɔxɔ saxan. Na nan a toma faxati nde nɔma sigade na taa nde kui, alako a nii xa ratanga.

⁴ Mixi naxan faxε tixi, a mu a rakelixi a ma, na faxati mɔɔli nan gbansan nɔma sode yi taa nde kui a nii ratangafe ra.

⁵ Misaali nan ya: Xa mixi siga fɔtonyi wuri sɛgede, a nun a boore, a xa beera fa koren, a din a boore ra, na fa faxa, na faxati mɔɔli tan nɔma sode yi taa nde kui a nii ratangafe ra.

⁶ A xa na raba alako mixi naxan wama na fure gbeŋɔxɔfe a xa bɔŋete kui, a naxa nɔ faxeti lide kira ra, a fa a faxa. Na mu lanma, barima xɔnnanteya yo mu nu na a bε na mixi faxaxi xa fe ra.

⁷ N yi yaamari fixi wo ma na nan ma. Wo xa taa saxan sugandi, nee xa findi mixi ratanga taae ra.

⁸ Xa wo Marigi Alatala wo xa bɔxi ragbo yε alo a rakali ki naxe wo babae bε, xa a yi bɔxi birin so wo yi ra a naxan laayidixi wo babae bε,

⁹ xa wo yi yaamari raba a raba ki ma n naxan falaxi wo bε to lɔxɔ, wo Marigi Alatala naxa rafan wo ma, wo naxa bira a xa kira fɔxɔ ra, na temui wo man xa taa saxan sugandi, wo xa e sa yi taa saxanyi boore xun ma.

¹⁰ Na kui, mixi tɔɔŋegexi mu faxama wo xa bɔxi ma, wo Marigi Alatala naxan fixi wo ma ke

ra.

¹¹ Kənə xa mixi nde a yaxui xən, a a melen, a a faxa, a fa so yi taa nde kui,

¹² na taa forie lan nə e xa a suxu, e a xanin mixi xən ma naxan wama na fure gbejəxəfe, alako faxəti xa faxa.

¹³ Wo naxa kinikini yo ti na kanyi ma. Wo na faxati məcli jənəma na ki nə Isirayila bəxi ma, alako bəjəesa xa lu wo yi ra.

Bəxi naaninyi nun seede wule fale

¹⁴ Wo na sabati bəxi ma wo Marigi Alatala naxan fixi wo ma ke ra, wo naxa naaninyi tənxumae masiga de wo benbae naxee dəxə.

¹⁵ Mixi naxan yunubi fe rabaxi, xa na mu a ra haake, na kanyi mu lan a xa makiiti mixi keren xa seede baxi ma. Na məcli makiitima seede firin, xa na mu, seede saxan xui nan ma.

¹⁶ Xa seede jaaxi ba nde sa mixi nde təçəngə fe nde ma,

¹⁷ yi gere mixi firinyie lan nə e xa siga Alatala xa hərəməbanxi kui, e sa e xa galanbui yaxaran sərəxədubəe nun kiitisae bə naxee na na waxati.

¹⁸ Kiitisae a fe xən nafenma nə a ki nun a keja ma. E na a kolon seede wule nan saxi a ngaxakerenyi xun ma,

¹⁹ a ngaxakerenyi nu wama a makiitife ki naxə, wo xa na kiiti ragbilen a ma. Wo fe jaaxi jənəma wo tagi na ki nə.

²⁰ Mixi gbətəe na na fe mə, gaaxui nan luma e ma, e mu suusama na fe kobi məcli rabade fa.

²¹ Wo naxa kinikini na mixi məcli ma. Xa a mixi nan faxaxi, wo a fan faxa. Xa a mixi ya nan kanaxi, wo a fan ya kana. Xa a mixi jənyi nan

giraxi, wo a fan ninyi gira. Xa a mixi bəlexə nan bolonxi, wo a fan bəlexə bolon. Xa a mixi sanyi nan bolonxi, wo a fan sanyi bolon.

20

Gere seriye

¹ Wo na siga wo yaxuie gerede, wo fa a to e xa soee, geresosee, nun səɔrie dangi wo gbe ra, hali wo mu gaaxu. Wo Marigi Alatala naxan wo raminixi Misira bəxi ra, a na wo fəxə ra.

² Wo nə wo yailanma temui naxə gere sofe ma, sərəxədubə nan tima a wəyən jama bə,

³ «Isirayila, wo wo tuli mati! To ləxəs wo faxi wo yaxuie nan gerede. Limaniya naxa ba wo yi ra de, wo naxa gaaxu, wo bəjəs naxa mini a i, wo naxa səren,

⁴ barima wo Marigi Alatala na wo fəxə ra wo yaxuie gerede. A e rayarabima nə wo bə, wo fa xutu sətə e ma.»

⁵ Na temui mangə xa kuntigie xa səɔrie maxərin, «Mixi nde na wo ya ma, naxan bara gə banxi tide kənə a mu soxi a kui sinden? Na kanyi xa gbilen a xənyi, barima xa a faxa gere kui, mixi gbətə fama nə sode a xa banxi kui.

⁶ Mixi nde na wo ya ma be, naxan wəni bili sixi, a mu a bogi baxi sinden? Na kanyi xa gbilen a xənyi, barima xa a faxa gere kui, mixi gbətə fama nə a xa wəni bogi bade.

⁷ Mixi nde na wo ya ma be, naxan bara wa gine xən, kənə a mu a futixi sinden? Na kanyi xa gbilen a xənyi, barima xa a faxa gere kui, mixi gbətə fama nə a xa gine futide.»

8 Mange xa kuntigie man xa sɔɔrie maxɔrin, «Mixi nde na wo ya ma be limaniya baxi naxan yi, a gaaxu? Na kanyi fan xa gbilen a xɔnyi alako a naxa limaniya ba a booree fan yi.»

9 Mange xa kuntigie na gε wəyende jama ra, e xa mangee ti yi sɔɔri xundee ya ra.

10 Wo na wo makɔrε wo yaxuie xa taae ra gereso ki ma, wo xa lanyi maxɔrin e ma.

11 Xa e tin na ra, e taa naadε rabi wo bε, e birin xa lu wo xa yaamari nan bun ma, e nu duuti fi.

12 Kənə xa e mu tin lanyi ra, e fa wo yaabi gere ra, na təmui wo xa na taa bilin.

13 Wo Marigi Alatala e rayarabima ne wo bε. Wo xa xəmə birin faxa santidegəma ra,

14 wo xa ginee, dimee, xurusee, nun se naxan birin na taa kui, wo xa a tongo wo yεtε bε sεewε kui. Wo Marigi Alatala bara na fi wo ma.

15 Wo xa na mɔɔli raba taae fan na, naxee makuya wo ra, naxee mu na taae ya ma wo fama sabatide dənnaxε.

16 Kənə wo naxa sese lu a pijnε ra taae kui, wo Marigi Alatala fama naxee fide wo ma kε ra.

17 Wo Xitikae, Amorikae, Kanaankae, Perekiae, Hiwikae, nun Yebusukae birin halakima ne alo wo Marigi Alatala a masenxi wo bε ki naxε,

18 alako e naxa wo xaran na fe xɔnxie rabafe ra e naxee rabama e xa alae bε, na fa findi yunubi fe ra wo bε wo Marigi Alatala mabiri.

19 Wo na taa nde bilin a gerefe ma, a mu lan wo xa beera tongo sansie səge xili ma. E findima wo balose nan na. Na daaxa sansie xa mu findixi wo gerefæ ra.

20 Sansi naxee bogi mu nōma donde, wo nōma nee tan sēgēde e xa findi geresose ra wo be taa mixie xili ma, wo nun naxee na gerefē han e sa rayarabima wo be temui naxē.

21

Faxati kolontare

1 Xa a sa li wo naxa mixi nde fure to bōxi ma burunyi, wo Marigi Alatala dənnaxē fixi wo ma, kōnō wo mu a faxama kolon sinden,

2 wo xa forie nun wo xa kiitisae xa a mato taa mundun makōrēxi na fure ra.

3 E na taa kolon naxan makōrēxi na ra, na taa forie xa ningē gine tongo, naxan singe mu nu wali, wuri mu nu xiri naxan kōn ma,

4 e xa a xanin xure nde ma, naxan mu xōrima, sansi mu rawalima dənnaxē, e xa a kobe gira ye xōċra.

5 Na birin xa raba Lewi xa di sərexedubēe ya xōri, barima wo Marigi Alatala nee nan sugandixi a xa wali rabafe ma, e xa duba mixi be Alatala xili ra, e xa kiiti sa gere xa fe ra.

6 Fori naxee birin na taa kui naxan makōrēxi fure yire ra, e xa e bəlexēe raxa ningē gine fari, e naxan faxaxi xure kui.

7 E xa a fala, «Muxu tan xa mu faxē tixi, muxu mu a rabama fan kolon.

8 Alatala, i xa Isirayila jama xun sara, i naxan xōrēyaxi. Yandi, i naxa faxē kote dōxō Isirayila xun ma, e fōxi mu na naxan na.» Na temui Alatala fama nē e xun sarade.

9 Wo nōma ratangade yi faxē tife mōoli ma, xa wo Alatala waxōnfe rabama.

Gere xa geelimanie

10 Wo na siga wo yaxuie gerede, xa wo Marigi Alatala e rayarabi wo bε, wo e findi wo xa geelimanie ra,

11 temunde mixi nde ya fama nε sinde geelimaní gine tofanyi nde ma. Xa na kanyi wama a dəxçəfe nε,

12 a nōma a xaninde a xonyi. Na gine xa a yetə xunyi bi, a a bəlexə xale maxaba,

13 a dugi fanyi ragoro a ma. A xa sabati a xa mɔri xonyi, a fa a baba nun a nga xa jənfe raba kike kerē bun ma. Na dangi xanbi xəmə nōma a findide a xa gine ra.

14 Xa a sa li a xa fe naxa ranaaxu a ma, a nōma a bəjninde a xa siga a waxənde, kənə a mu lanma a xa a mati kəbiri ra, a mu lanma a xa findi a xa konyi ra, barima a nu bara findi a xa gine ra.

Di fori tide

15 Xa a sa li gine firin na xəmə nde yi ra, kerēn fa rafan a ma dangi boore ra, kənə e firinyie bara di bari a bε, a mu lanma a xa baate gine xa di rafisa a boore xa di bε,

16 a fa forija tide fi baate gine xa di ma, a fa a li na gine boore nan singe di barixi a bε.

17 A lanma a xa a kolon gine naxan najaaxuxi a ma na ki, na nan ma di findixi di singe ra. A harige dəxçə firin nan soma di fori yi ra, barima na nan findixi a xa fonike di ra. A tan nan lanma a xa di forija tide sətə.

Di xurutare

18 Xa a sa li xəmə nde naxa di xəmə kalabante xurutare bari, naxan mu a tuli matixi a baba nun

a nga xui ra, naxan tondima birade e xa seriye foçxə ra,

¹⁹ a lanma na di baba nun a nga xa a suxu, e xa a xanin forie xən ma taa sode də ra.

²⁰ E xa a fala e bə, «Muxu xa di naxan yi ki, a xurutare, a kalabante. Muxu fe naxan birin falama a bə, a mu a tuli matima a ra, fo wayupa rabafe nun siisi fe.»

²¹ Na kui, a xa taa xəmə birin xa a magonə gəmə ra, han a faxa. Wo fe jaaxi jənəma wo tagi na ki nə. Isirayilakae na na fe mə, gaaxui luma nə e birin ma.

Mixi gbakuxi fure

²² Xa a sa li wo bara mixi gbaku wuri kən na, naxan bara yunubi fe raba a lan a xa faxa naxan ma,

²³ a fure mu lan a xa lu wuri kən na han gəsesəgə. A lan nə a xa ragata na ləxəe kerenyi, barima Ala bara fure gbakuxi danka. Wo wo məeni ki fanyi ra, xa na mu a ra na fure gbakuxi nan bəxi dankama, wo Marigi Alatala dənnaxə fixi wo ma kə ra.

22

Xuruse nun se ləexie

¹ Wo na wo ngaxakerenyi xa ninge, xa na mu a ra a xa yəxəsə to, a murutaxi, wo naxa wo kobe ti a ra. Wo lan nə wo xa a xanin a kanyi xən ma.

² Xa wo ngaxakerenyi yire makuya, xa na mu wo mu a kanyi kolon, wo xa xuruse xanin wo xənyi. Wo a ragata han beenun wo a kanyi toma temui naxə, wo fa a so a yi ra.

³ Wo na mɔɔli nan nabama wo ngaxakerenyi xa sofale fan na, a xa donma, a nun a gbe se naxan birin lɔexi a ma. Wo mu lan wo xa wo kobe ti a ra.

⁴ Xa wo bara wo ngaxakerenyi xa sofale, xa na mu a ra a xa ninge to, a bara bira kira xɔn ma, wo mu lan wo xa wo kobe ti a ra. Wo lan ne wo xa kafu a ma a rakelide.

Xemə naxee e yetə findima gine ra

⁵ Gine mu lan a xa xemə dugi so. Xemə fan mu lan a xa gine dugi so. Mixi naxee na fe mɔɔli rabama, na kanyie mu rafan Marigi Alatala ma.

Kinikinife daalisee ma

⁶ Wo na a to kira xɔn ma, xɔni bara a təε sa wuri kɔn na, xa na mu a ra bɔxi ma, a nga felenxi a xεlε ma, xa na mu a ra a xa die ma, wo mu lan wo xa a nga nun a xa die birin tongo.

⁷ Wo lan ne wo xa a nga tan nabəjın, a xa siga, wo fa die tan tongo. Na kui wo fama ne simaya xɔnkuye nun heeri sɔtɔde.

Mixi ratanga ki

⁸ Xa wo banxi neεne ti, wo lan ne wo xa bilixi nde rabilin banxi fuge ra, alako mixi naxee tema naa, e naxa bira, e fa faxa wo saabui ra.

Se masunbufe

⁹ Wo mu lan wo xa sansi gbətə si wo xa wəni bilie ya ma, xa na mu a ra a bogi fama findide se raharamuxi nan na.

¹⁰ Wo ne yire buxama, wo mu lan wo xa ninge nun sofale xiri e boore ra sari ra.

11 Wo mu lan wo xa sose ragoro wo ma naxan masunbuxi dugi yexes xabe daaxi nun gesə fute daaxi ra.

Mafelenyi

12 Wo gesə nan nafalama ponpon na wo a singan wo xa dugi tuxui naanie ra, wo naxan felenma wo ma.

Gine fe kiiti

13 Xa a sa li xəmə nde naxa gine dəxə, e kafu, kənə a xa fe to rajaaxu xəmə ma,

14 a a xili kana wəyən kobi ra, a nu fa a fala, «N bara yi gine dəxə, kənə muxu to kafu n naxa a li a bara futi kana,»

15 Na təmui gine baba nun a nga xa ginədimədi dugi xanin taa forie xən ma taa sode də ra, naxan a masenxi a e xa di futi rasoxi.

16 A baba xa a tagi raba, «N bara n ma di gine fi yi xəmə ma, kənə a mu rafan a ma sənən.

17 A fa wule nan safe a xun ma a a mu futi rasoxi.» Na təmui təmədi xə mixie xa na ginədimədi dugi itala taa forie ya i.

18 Taa forie na na to, e xa na xəmə suxu, e xa a naxankata.

19 E na a makiiti, e xa alamani bolon a ma naxan findima kəbiri kole kəmə sofe ra təmedи baba yi ra, Isirayila gine xili kanafe ma. Na xanbi a lan nə gine xa gbilen xəmə xənyi, na xəmə naxa məsə a ra abadan.

20 Kənə xa futi kanafe fa sa findi nəndi ra, ginədimədi dugi yo mu na naxan a masenma a bara futi raso,

21 na gine xa xanin a baba xa banxi sode də ra, taa mixie fa a magənə gəmə ra han a faxa,

barima a bara fe kobi raba gine mu lan a xa naxan naba Isirayila bəxi ma, xəmə fe kolonfe ra a na a baba xa nəz bun ma təmui naxə. Wo fe jaaxi nənma wo tagi na ki nə.

22 Xa wo xəmə suxu, e nun gine xəmə taa idəxçəs saxi, na fe kobi raba firinyie lan nə e xa faxa, gine nun xəmə. Wo fe jaaxi nənma na ki nə wo tagi Isirayila bəxi ma.

23 Xa xəmə naralan gine dimədi nde ra taa kui, kote bara dəxçə naxan ma fe ra, a fa a futi kana,

24 wo xa na mixi firinyie xanin taa sode də ra, wo e magənə gemə ra han e xa faxa. Yi gine dimədi faxaxi nə, barima a mu sənəxçə ratexi taa kui. Xəmə fan faxaxi nə, barima a bara gine futi kana kote bara dəxçə naxan ma fe ra. Wo fe jaaxi nənma wo tagi na ki nə.

25 Kənə xa xəmə naralan gine dimədi ra wula i, kote bara dəxçə naxan ma fe ra, a naxa dutun a ma, a a futi kana, na xəmə nan kerən lan a xa faxa.

26 Wo naxa fefe raba gine dimədi tan na, barima a mu fe jaaxi yo rabaxi a lan a xa faxa naxan ma. Yi fe maniyaxi nə alə xəmə naxan wəxi a boore faxafe.

27 Na naralanyi rabaxi wula nə. Hali yi gine dimədi xəmə kanyi sənəxçə rate nu, mixi yo mu sətəma naxan nənma a ratangade.

28 Xa xəmə naralan gine dimədi ra kote mu nu dəxçə naxan ma fe ra, a naxa bagan a ma, a a futi kana, mixi nde fa e suxu na fe xun,

29 na xəmə kəbiri kole tongo suuli nan soma gine baba yi ra, a fa yi gine dəxçə, barima a bara

a futi kana. A xa simaya kui, a mu lan a xa mæs na gine ra.

23

Langoepja moɔli nde

¹ Mixi yo mu lan a nun a baba xa gine xa kafu. A tana fe nan na ra a baba mabiri.

Mixi naxee mu lan e xa lan Alatala xa malanyi

² Mixi naxan xəməya kanaxi, xa na mu a ra a bolonxi, na kanyi mu lan a xa siga Alatala xa malanyi.

³ Yangamadi fan mu sigama Alatala xa malanyi hali a bənsœ̄ fu nde.

⁴ Amonikae nun Mowabakae mu sigama Alatala xa malanyi hali e bənsœ̄ fu nde.

⁵ A luma e bə̄ na ki ne kudei barima yi namae mu fa wo ralande taami nun ye ra, wo nu na kira xən ma temui naxə wo kelixi Misira. E Beyori xa di xəmə Balami nan sare fi wo dankafe ma Petori, Mesopotamiya bəxi ma.

⁶ Kənə wo Marigi Alatala mu tin a tuli matide Balami ra. A naxa na danke masara barake ra barima wo rafan wo Marigi Alatala ma.

⁷ Wo naxa wo jəngi sa e xa bəjəsa nun e xa baloe fe xən ma wo xa simaya kui.

⁸ Wo naxa fe jaaxi yo raba Edonkae ra, barima wo ngaxakerenyi nan na e ra. Wo naxa fe jaaxi yo niya Misirakae ra, barima wo saxanyi raba ne e xa bəxi ma.

⁹ E fama bənsœ̄ naxee sətəde, fo e tolobitəe, nee nan fama sigade Alatala xa malanyi.

Səɔri tətə kui xa səniyənyi

10 Wo na mini fafe ra tide wo yaxuie ya ra, wo lan nə wo xa wo yətə ratanga fe kobi birin ma.

11 Xa xəmə nde na wo ya ma naxan mu seniyənxi, a bara makana wantanyi kui, a lan nə a xa mini səɔri tətə fari ma.

12 Nunmare ra, a na a maxa ye ra, soge goro temui a fa so səɔri tətə kui.

13 Wo fama yire nde nan sugandide dənnaxə makuya səɔri tətə ra, naa xa findi suturade ra.

14 Yili ge se nde lan nə a xa lu wo xa kote i. Wo na siga suturade, wo yili ge. Wo na gə wo hayi rabade, wo a makoto, wo fa keli naa.

15 Wo xa səɔri tətə lan nə a xa seniyən, barima wo Marigi Alatala a majərəma a kui wo kantafe ra, a man fa wo yaxuie rayarabi wo bə. Xa a fe naaxi li səɔri tətə kui, a a makuyama nə wo ra.

Səriyə konyi xa fe ra

16 Xa konyi nde a gi a kanyi ma, a naxa siga lude wo xənyi, wo naxa gbilen a ra a kanyi xən ma de.

17 A lan nə a xa sabati wo xa taa nde kui dənnaxə na rafan a ma. Wo man naxa a təɔrɔ de.

Langoejə

18 Isirayila xəmə, xa na mu a gine mu lan a xa langoejə raba.

19 Langoe sare mu lan a xa so wo Marigi Alatala xa hərəməbanxi kui laayidi rakamalise ra, barima wo Marigi Alatala na fe məɔli xənxi.

Doni nun daakan

20 Wo na se nde doni wo ngaxakerenyi bε, kəbiri, donse, xa na mu a ra se gbεtε, wo naxa geeni yo fen a fari.

21 Ala kolontare nan lanma a xa wo xa geeni sa, kənə wo ngaxakerenyi tan mu a ra de. Wo na na seriye rabatu bəxi ma wo fama dənnaxə sətəde, wo Marigi Alatala barake sama nε wo isofe birin ma.

22 Wo na daakan tongo wo Marigi Alatala bε, wo naxa taxiri a rabafe ma, xa na mu wo Marigi Alatala a maxərinma nε wo ma, wo fa findide yunubitəee ra.

23 Xa wo mu daakan tongoxi, yunubi fe mu na.

24 Kənə xa wo daakan tongo wo Marigi Alatala bε, wo lan nε wo xa a raba keren na a fanyi ra. Wo fa a raba ało wo a jnangexi wo də ra ki naxε.

25 Wo nəma wuri bogi ndee bade wo gbe mu naxee ra, wo a don han wo luga, kənə a mu lan wo xa nde sa wo xa kote i.

26 Wo na so məngi xε fan na, wo gbe mu naxan na, wo nəma tənsəe ndee bade wo bəlexə ra, kənə wo mu lan wo xa wərətə tongo wo ngaxakerenyi xa məngi xili ma.

24

Xəməe nun gine fatanfe

1 A nəma a lide xəməe nde xa gine mu rafanxi a ma sənən, a fatan keədi səbə, a a so a yi ra, a fa a rasiga a baba xənyi.

2 Na təmui xa na gine dəxəc xəməe gbεtε xən ma,

3 a xa fe rajaaxu na xəməe fan ma, na fan fa fatan keədi səbə, a a so a yi ra, a fa a rasiga a baba xənyi, xa na xəməe fa sa faxa nε,

4 Xəməs naxan singe məsə na gine ra, na mu lan a xa a findi a xa gine ra kore, barima a bara raharamuna a ma. Alatala na fe mööli xonxi. Wo mu lan wo xa na yunubi mööli raba bəxi ma wo Marigi Alatala dənnaxə fixi wo ma ke ra.

Seriye naxan ibunadama ratangama

5 Xəməs naxan baxi gine dəxəde, a mu lan a xa scɔrija raba waxati nde bun ma. Kəntəfili gbətə yo mu lan a xa dəxə a ra ne kerən bun ma, alako a xa məeni a xa gine dəxəxi ma.

6 Wo mu lan wo xa mulunyi nun kile rasuxu mixi yi səækə ra, xa na mu a ra kile gbansan, barima wo a balose nan bama a yi ra na ki.

7 Xa Isirayilaka a ngaxakerenyi nde suxu nəs ra, a a findi konyi ra, xa na mu a a mati, a lan ne na kanyi xa faxa. Wo fe jaaxi nənma wo tagi na ki ne.

8 Wo lan ne wo xa fəntən kune fure xa fe ra. N xaranyi naxan soxi Lewi xa di sərəxədubə yi, wo lan ne wo xa na raba a raba ki ma.

9 Wo xa ratu a ma a wo Marigi Alatala naxan naba Mariyama ra wo kelixi Misira temui naxə.

10 Wo na doni ti wo ngaxakerenyi bə, a mu lanma wo tan xa so a xonyi a xa səækə se tongode.

11 Wo xa lu tande, wo xa donifa xa fa səækə se ra wo xon ma, a a so wo yi ra.

12 Xa setare na a ra, a fa a xa xinbeli donma so wo yi səækə se ra, wo mu lan wo xa na ragata wo xonyi kəs ra.

13 Wo xa a ragbilen a ma soge goro waxati ne, alako a xa a felen a ma kəs ra. Na kui a Ala maxandima ne wo bə. Setare malife na ki

a findima tinxinyi nan na wo nun wo Marigi Alatala tagi.

14 Wo mu lan wo xa wo xa walike setaree tçorç, e findi wo ngaxakerenyie ra, xa na mu e findi xçnejse ra.

15 Lçxçë birin wo lan nç wo xa e xa wali sare fi e ma beenun soge xa goro, barima setaree nan e ra, e hayi na na ma. Xa wo mu na rabama, a mawama nç Alatala bç wo xa fe ra, wo fa yunubi sçtç na kui.

16 Di babae mu lan e xa faxa e xa die xa yunubie rabafe ma. Die fan mu lan e xa faxa e babae xa yunubie rabafe ma. Ibunadama lanma a xa faxa a yçtç xa yunubi rabaxi nan ma.

17 Wo naxa tinxintareya raba mixie ra naxee faxi sabatide wo xa bçxi ma. Wo naxa kiridie tçorç. Wo naxa kaajñe ginee xa donma tongo sçekç ra.

18 Wo xa ratu a ma a wo Marigi Alatala wo xçreyaxi ki naxç wo xa konyiya kui Misira bçxi ma. Na fe na a toxi n yi yaamari fixi wo ma.

19 Wo na ge xç xabade, wo naxa gbilen tçnsçœe tongo ra. Wo xa e lu xçnejse, kiridie, nun kaajñe ginee bç, alako wo Marigi Alatala xa barake sa wo xa fe.

20 Wo na ge oliwi bili ifuyanfuyande, wo naxa gbilen bogi dçnxçœe bade sansie kçn na. Wo xa e lu xçnejse, kiridie, nun kaajñe ginee bç.

21 Wo na ge weni bogi bade, wo naxa gbilen bogi dçnxçœe ba ra. Wo xa e lu xçnejse, kiridie, nun kaajñe ginee bç.

22 Wo xa ratu wo xa konyiya ma Misira bçxi ma. Na fe na a toxi n yi yaamari fixi wo ma.

25*Seriye Luxusinyi*

¹ Xa a sa li mixi firin naxa gere, kiitisa xa e mato tinxinyi kui seriye ki ma.

² Nəndi mu na naxan bə, xa a lanma a xa bənbə, na xa raba kiitisa ya xəri fe rabaxi bərə ma.

³ Na kui, wo mu lan wo xa dangi luxusinyi ya tongo naani ra. Xa wo nde sa na fari, wo bara wo ngaxakerenyi rayarabi.

Ninge xa wali

⁴ Wo na ninge rawali məngi turuxunde temui naxə, wo mu lan wo xa a də xiri.

Kaajə gine ditare

⁵ Xa ngaxakerenma firin sabati yire kerən, kerən fa faxa a ditare ra, a xa kaajə gine mu lan a xa dəxəcəxəmə gbətə xən ma xabilə gbətə kui. A lan a xa dəxəcəxəmə nan xən ma, a findi a xa gine ra.

⁶ Na gine di singe naxan barima a niməxə bə, a xa findi a xa məri singe xa di nan na ke ki ma, alako a xa məri xili naxa ləs Isirayila bəxi ma.

⁷ Xa na xəmə tondi a niməxə dəxədə, kaajə gine xa siga taa forie nan xən ma kiitisae yire, a a tagi raba e bə yi ki, «N niməxə bara tondi bənsəe fide a ngaxakerenyi ma, a mu tinma a xa seriye rakamalide n tan mabiri.»

⁸ Taa forie xa na xəmə xili, e xa na fe mato. Xa na xəmə tondi a ngaxakerenyi xa kaajə gine dəxədə,

⁹ kaajə gine xa a makərə a ra taa forie ya xəri, a xa a niməxə xa sankiri ba, a deye bəxun

a yatagi, a falafe ra, «Yi möoli nan lan a xa raba xəməe ra naxan tondima bənsəe fide a ngaxakerenyi ma.»

¹⁰ Na temui Isirayila, na xəməe xa denbaya xili falama nə, «Sankiri ba xa denbaya.»

Dinyi naxan mu lan a xa raba gere kui

¹¹ Xa a sa li xəməe firin na gerefə, kerən xa gine fa siga a xa məri bade boore yi ra a xəməeya suxufe ra,

¹² wo xa na gine bəlexə bolon, wo naxa kinikini a ma.

Tinxinyi yuleya kui

¹³ Wo naxa kiloe kamalitare sa wo xa gbənfəe kui, ndee binya, booree yelebu.

¹⁴ Wo naxa se maniyase kamalitare fan lu wo xənyi, ndee xungbo, booree xurun.

¹⁵ Kiloe kamalixi nun se maniyase kamalixi nan lan a xa lu wo yi ra. Na temui wo fama nə simaya xənkuye sətəde bəxi ma wo Marigi Alatala fama dənnaxə sode wo yi ra.

¹⁶ Mixi yo na möoli rabama, a mu rafanma wo Marigi Alatala ma.

Wo yaxui Amalekikae

¹⁷ Wo xa ratu a ma Amalekikae naxan naba wo ra wo to keli Misira.

¹⁸ E mu gaaxu Ala ya ra. E mini nə wo ma kira xən, e xanbirati taganxie bənbə.

¹⁹ Yakəsi, wo Marigi Alatala fama nə wo ratangade wo yaxuie ma, naxee na wo rabilinyi bəxi ma a fama dənnaxə sode wo yi ra. Wo fama Amalekikae rahalakide, alako e xili xa ləe dunija ma. Wo naxa nəəmu e xa fe rabaxi ma.

26

Bəxi daxamui singe nun farile

¹ Wo na so bəxi ma wo Marigi Alatala naxan fima wo ma ke ra, a xa findi wo gbe ra, wo xa sabati naa,

² wo keren keren ma fama na daxamui singe səeti bade wo Marigi Alatala bə. Wo a sa debe kui, wo xa a xanin yire, wo Marigi Alatala dənnaxə sugandixi a xili matəxəfe ra.

³ Wo xa siga sərəxədubəe xən, naxee na naa na waxati, wo xa a fala e bə, «To ləxəe won bara so bəxi, won Marigi Alatala dənnaxə laayidi won benbae bə a sofe ra won yi ra.»

⁴ Sərəxədubə na debe rasuxuma nə wo yi ra, a a dəxə wo Marigi Alatala xa sərəxəbade ya i.

⁵ Wo xa yi wəyənyi fala wo Marigi Alatala bə, «N baba, Aramika nan nu a ra naxan nu a jərəma. A naxa goro Misira mixi ndee ra, a saxanyi raba naa. E naxa wuya, han e findi si belebele sənbəma ra,

⁶ kənə Misirakae tan naxa muxu naxankata, e muxu təcərə, e konyiya xərəxəe dəxə muxu ma.

⁷ Muxu naxa muxu benbae Marigi Alatala makula, a xa muxu mali. A naxa muxu xa maxandi suxu, a man naxa muxu xa məntəcərəli to, e nu fe jaaxi nun fe xərəxəe naxee dəxəma muxu ma.»

⁸ «Alatala naxə muxu ramini Misira bəxi ma sənbə magaaxuxi, kaabanakoe, nun tənxumae ra.

⁹ A naxa fa muxu ra han be, a fa yi bəxi so muxu yi ra, xijə nun kumi xəlema dənnaxə.

10 Na nan a toxi, yakəsi n faxi yi bəxi daxamui singe ra i tan Alatala xən ma, i naxan fixi n ma.»

Wo xa na dəxə wo Marigi Alatala ya i, wo a batu.

11 Wo xa səewa wo boore ra, wo tan nun Lewikae, a nun xərəe naxee na wo ya ma, barake ra, wo Marigi Alatala naxan fixi wo nun wo xa denbaya ma.

12 Nə saxan yo jəs saxan na a li, wo xa na jəs farile fi Lewikae, xərəe, kirdie, nun kaajə ginee ma, naxee na wo xa taae kui. Nee fan baloe findima na nan na.

13 Na temui, wo xa a masen wo Marigi Alatala bə, «Naxan findixi i gbe ra, n bara a birin namini n xənyi. N bara a so Lewikae, xərəe, kirdie, nun kaajə ginee yi alç i a yamarixi ki naxə muxu bə. N mu i xa yaamari matandixi, n mu nəemuxi keren ma.

14 N mu farile siya donxi jənyi to so n ma, xa na mu a ra, n to lu seniyəntareja kui. N mu a fixi sərexə ra mixi faxaxi bə. N bara bira i tan, n Marigi Alatala, xui nan fəxə ra. I naxan yamarixi n bə, n bara na birin naba.

15 I xa muxu mato, kelife i xa koore seniyənxı ma. I xa barake sa i xa jənama Isirayila ma, i xa barake sa bəxi ma, i naxan fixi muxu ma, i naxan laayidixi muxu benbae bə, xjənə nun kumi gbegbe na dənnaxə.»

16 To ləxəs wo Marigi Alatala bara wo yamari wo xa a xa masenyi nun a xa səriyə rabatu a rabatu ki ma. Wo xa wo jəngi sa na səriyə xən ma wo bərəe fixə ra.

17 To ləxəs wo bara laayidi tongo Alatala bə, a a tan nan na wo Marigi Alatala ra, a wo xa jərə

a xa kira xən ma, a wo xa a xa masenyi, a xa seriye, nun a xa yaamari rabatu.

¹⁸ Wo saate tongoxi nə a bə, a wo tan nan na a xa jnama ra, alə a a falaxi wo bə ki naxə. Wo xa bira a xa seriye fəxə ra,

¹⁹ alako a xa fissamanteya fi wo ma si birin xun ma a naxee daaxi. Wo xa nərə, wo xili, nun wo senbə xa dangi e birin na. Wo xa findi jnama ra naxan a xa wali rabama, alə a masenxi wo bə ki naxə.

27

Barake nun danke

¹ Annabi Munsa nun jnama forie yi masenyi nan ti Isirayilakae bə, «Wo xa məseni yi yaamarie ma, n naxee fixi wo ma to ləxəe.

² Wo na Yurudən xure igiri temui naxə, sigafe ra bəxi ma wo Marigi Alatala naxan fima wo ma, wo xa gəmə xungbe ndee ti, wo e mafixə.

³ Wo na Yurudən igiri sigafe ra bəxi ma, wo Marigi Alatala naxan fima wo ma, xijə nun kumi gbegbe na dənnaxə, alə wo babae Marigi Alatala a falaxi wo bə ki naxə,

⁴ wo xa yi gəməe nan ti Ebali geya fari, n baxi naxee xa fe falade wo bə ya, wo fa e mafixə.»

⁵ «Mənni wo xa sərəxəbade yailan gəməe ra wo Marigi Alatala bə, wure mu dixi naxee ra,

⁶ naxee mu masolixi fefe ma. Wo xa sərəxə gan daaxi ndee ba wo Marigi Alatala bə na sərəxəbade fari.

⁷ Wo xa xanunteya sərəxəe fan ba, wo naxee donma səewə kui wo Marigi Alatala ya i.

8 Wo xa Ala xa səriyə səbə na gəmə tixie ma,
alako jama xa nō xarande a fanyi ra.»

9 Annabi Munsa nun Lewika sərəxədubəe naxa
yi masenyi ti jama bə, «Isirayila jama, wo wo
sabari. Wo xa wo tuli mati. To ləxəe, wo bara
findi wo Marigi Alatala xa jama ra.

10 Wo xa bira wo Marigi Alatala xui fəxə ra. Wo
xa a xa masenyi nun a xa səriyə rabatu a rabatu
ki ma, n naxan xaranfe wo bə to ləxəe.»

11 Na ləxəe kerenyi, Annabi Munsa man naxa
yi yaamari so jama yi ra,

12 «Wo na Yurudən igiri, Simeyən bənsəe, Lewi
bənsəe, Yuda bənsəe, Isakari bənsəe, Yusufu
bənsəe, nun Bunyamin bənsəe xa ti Garisimi
geya fari, e xa dubəe ti.

13 Ruben bənsəe, Gadi bənsəe, Aseri bənsəe,
Sabulon bənsəe, Dana bənsəe, nun Nafatali
bənsəe xa ti Ebali geya fari, e xa dankəe ti.

14 Lewi bənsəe xa na masenyi madangi Isiray-
ila jama bə e xui itexi ra.»

15 «Danke na mixi bə naxan kuye masolima,
xa na mu a ra a kuye yailanma yəxui raxunuxi
ra, a tuubi a bə dunxui ra. Alatala na se mooli
xənxi.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

16 «Danke na mixi bə naxan a baba nun a nga
rayaagima.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

17 «Danke na mixi bə naxan naaninyi tənxuma
masigama.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

18 «Danke na mixi bə naxan dənxui ratanta-
nma kira ma.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

19 «Danke na mixi bə naxan səriyə rakanama
xənje, kiridi, xa na mu a ra kaajə gine ra.» Nama
birin fa a ratin, «Amina.»

20 «Dankə na mixi bə naxan sama a baba xa gine fe ma, a a baba rayaagi.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

21 «Danke na mixi bə naxan yenə rabama xuruse ra, na findi xuruse yo ra.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

22 «Danke na mixi bə naxan nun a maagine kafuma, a baba xa di gine, xa na mu a nga xa di gine.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

23 «Danke na mixi bə naxan nun a bitanyi ginəma kafuma.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

24 «Danke na mixi bə naxan a boore faxama nəxunyi kui.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

25 «Danke na mixi bə naxan kəbiri rasuxuma mixi təcənəgəxi faxafe ra.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

26 «Danke na mixi bə naxan tondima Ala xa seriye rabatude.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

28

Barake

1 «Xa wo bira wo Marigi Alatala xui fəxə ra bəjəne fiixe ra, xa wo yi yaamarie rabatu n naxee soxi wo yi ra to ləxəe, Alatala wo findima nə si fisamante ra si birin tagi dunija kui.

2 Wo yi barake nan sətəma xa wo bira wo Marigi Alatala xui fəxə ra.»

3 A barake sama nə taakae nun daaxakae ma,

4 e xa die, daxamui, yəxəsəe, sie, nun ningee xun masama nə.

5 A wo xa sagae rafe bogi se ra, a barake sa wo xa farin namaxadee.

6 Wo xa simaya kui, a barake sama nε wo xa fe birin.

7 Wo yaxuie na fa wo gerede, Alatala e rayarabima nε wo bε. Xa e so kira kerē nan na, e gbilenma e gi ra nε wo ya ra kira soloferē xon.

8 Wo Marigi Alatala barake sama nε wo xa sansi rawalide nun wo na so fe naxan birin ya ma. A barake sa wo xa fe bɔxi ma, a dənnaxe fima wo ma.

9 Xa wo wo Marigi Alatala xa masenyi raba a raba ki ma, wo man naxa bira a waxonfe fɔxɔ ra, a wo findima a yete xa jnama nan na alč a a rakalixi wo bε ki naxε.

10 Bɔxi jamae birin a kolonma nε na temui, a wo tan nan sugandixi Alatala xa wali rabafe ma, e gaaxuma nε wo ya ra.

11 Alatala wo harige xun masama nε bɔxi ma a dənnaxe saate tongo wo benbae bε sofe ra wo yi. A wo xa die rawuyama nε, a wo xa xurusee rawuya.

12 Alatala ye ragatade rabima nε wo bε koore ma, tunε xa fa wo xa bɔxie ma a waxati ma, alako wo xa walie xa fan. Wo hayi mu birama kɔbiri doni fe ma, fo wo tan kɔbiri doni xɔnejε bε de.

13 Alatala wo tan nan findima si birin ma yarerati ra. Wo mu luma xanbi, wo fisamanteya nan sotoma temui birin. Wo mu nimisama fefe ma, kɔnɔ fo wo xa yi yaamari rabatu nε a rabatu ki ma, n naxan xaranxi wo ra to lɔxɔe wo Marigi Alatala xa fe ra.

14 Fefe yo naxa a niya wo xa ba yi kira xon ma n naxan falaxi wo bε. Wo naxa bira ala gbetee batufe fɔxɔ ra fefe ma.

Danke

15 Xa wo fa tondi wo Marigi Alatala batude, xa wo tondi a xa yaamarie nun a xa seriye rabade, n naxee xaranxi wo ra to lōxċe a xa fe ra, na temui a fama yi dankę nan birade wo fōxča ra.

16 A taakae nun daaxakae dankama ne.

17 A mu bogi se sama wo xa sagae kui, a man mu barake sama wo xa farin namaxadee.

18 A tondima ne di fide wo ma, wo man mu baloe sċotoma. Wo xa ningee, yexxexe, nun sie xun mu masama.

19 Wo dankę nan sċotoma yire birin wo xa simaya kui.

20 Wo na so fefe yo naxan ya ma, a dankę ragoroma ne wo ma. A wo kui ifuma ne alako wo xa fe naxa sċonċya fefe ma, wo xun xa ra kana, barima wo bara fe jaaxi raba, wo man bara gbilen Alatala fōxča ra.

21 Alatala fure jaaxi radinma ne wo ma, han wo jən bɔxi ma a dənnaxe soma wo yi ra.

22 Alatala a niyama ne wo xa xċsi, wo fate xa gan, wo xa fura a jaaxi ra. A man bɔxi xara, sansie gan soge bun ma, e fan fure jaaxi sċot. A na birin nabama ne wo ra, han wo lōe.

23 Koore nun bɔxi xarama ne a xċċoċċa ra.

24 Alatala tune mafindima ne xube ra, naxan goroma wo xa bɔxi ma, a wo sċot.

25 Alatala sənbe fima ne wo yaxuie ma e wo rayarabi. Xa wo e gere kira kerem na, wo wo gima ne e ya ra kira solofera xən. Naxan nabama wo ra, a dunija birin magaaxuma ne.

26 Wo binbie findima xənie nun wulai subee xa donse nan na. Mixi yo mu fama e keride.

27 Alatala suuri ikonkonma ne wo ma alo a naxan naba Misirakae ra. A wo tċċotoma ne

mangə faxə ra, kasi, nun xəjənyi naxan mu yalanma.

28 Alatala wo findima nə dənxuie ra, a daxui fure fan fi wo ma.

29 Yanyi ra wo ne wo neñrema, wo luma kira mələn na ne alə dənxuie. Wo xa wali yo mu findima a ra, wo luma təcərə ra ne. Mixie fama ne wo harige bade wo yi ra, e wo təcərə a jaaxi ra. Marakisima yo mu luma wo be.

30 Wo na kote dəxə ginə xa fe ra, xəmə gbətə a futi kanama ne. Wo na banxi ti, wo mu nəma sode a kui. Wo na wəni bilie si, wo mu nəma e bogi bade.

31 Wo xa ningee kən naxabama ne wo ya xəri, wo mu nə e sube donde. E wo xa sofale munama ne wo ma, wo mu a masətəma. Yaxuie wo xa xuruse yərəe tongoma ne, mixi yo mu fama wo malide.

32 Si gbətə mixie wo xa die suxuma ne wo ya xəri, e e findi konyie ra. Wo taganma ne wo xa die mameđe, wo mu nəma na yaxuie ra fefe ma.

33 Si nde wo mu naxan kolon e baloma wo xa sansie nan xun na, wo xa bəxi daxamui findima e tan nan gbe ra. E wo rawalima ne, e man fe jaaxi raba wo ra.

34 Na fe tofe wo findima ne daxuie ra.

35 Alatala fi jaaxi dəxəma ne wo ma, naxan mu yalanma. A goroma xinbie nun bələnyie nan ma, a fa yensen fate yire birin na, keli wo xunyi ma, a dəxə wo sanyie ra.

36 Alatala fama ne wo tan nun wo xa mangə rasigade bəxi nde ma, wo tan nun wo benbae mu naxan kolon. Mənni wo fama ne ala gbətə batude, naxee masolixi wuri nun gəmə ra.

37 Mənnikae wo mayelema nə, e yoma wo ma.

38 Wo sansi xəri gbegbe rawalima nə wo xa xəe ma, kənə wo dondoronti nan xabama, barima katoe dinma nə a birin na.

39 Wo wəni sansi sima nə, wo məeni a ma a fanyi ra, kənə wo mu a ye minma, barima kuli soma e i nə.

40 Oliwi bilie luma nə bəxi yire birin ma, kənə wo mu e ture masoma wo ma, barima oliwi bogie birama nə, e mu gbeeli.

41 Wo die barima nə, kənə e mu luma wo yi, barima wo yaxuie e xaninma nə.

42 Wo xa wurie nun bəxi daxamui findima katoe nan gbe ra.

43 Xərə naxee na wo ya ma, nee sənbə xun masama nə temui birin, kənə wo tan xa fe magoroma nə.

44 Fərə luma nə e yi ra, kənə wo tan luma setarepa nan kui. E findima nə wo xa yareratirə ra, kənə wo tan luma e xanbi ra nə.

45 Yi danke birin dəxəma nə wo fari, han wo birin gə halakide, barima wo bara tondi wo Marigi Alatala xui ratinməde. Wo mu a xa yaamari nun a xa seriye rabatuxi a rabatu ki ma.

46 Na findima tənxuma nun deixaşnan na wo tan nun wo bənsəe be abadan.

47 Wo to mu tin wo Marigi Alatala batude səewə nun bənəsa kui, fe fanyi birin xa lu wo yi ra,

48 wo fama nə təcərəde wo yaxuie yi ra. Kaamə nun ye xəli wo suxuma nə. Wo tima nə wo mageli ra, wo luma setarepa nan kui. Na kui Alatala fama yələnxənyi sade wo kənyi ma, han wo gə halakide.

49 A fama nə si ra wo mu naxan xa xui məma kelife yire makuye, a xa gorō wo ma alç səgə goroma təxəs yərə ma ki naxə.

50 Mixi kaarinxie nan e ra, naxee mu forie binyama, naxee mu kinikinima diməe ma.

51 E wo xa xuruse nun wo xa baloe tongo e yətə bə, wo xa faxa kaamə ra. E wo xa məngi, wəni, ture, ninge yərəe, yəxəsəe, nun sie birin xanınma nə. Wo fama nə halakide.

52 E fama nə wo xa taae birin nabilinde, wo Marigi Alatala naxee so wo yi ra. E wo gerema nə han wo xa tətə itexi sənbəmae yolon, wo laxi naxee ra.

53 Na geree kui wo yaxuie wo rakaaməma nə, han wo wo xa die sube yati don, die wo Marigi Alatala naxee fixi wo ma.

54 Hali xəmə fanyi naxan luma wo ya ma, a mu kinikinima a ngaxakerenma, a xa gine, nun a xa die ma.

55 A tondima nə a xa di sube itaxunde e ra, barima na findixi a baloe dənəxəs nan na. Wo yaxuie na marayarabi sama nə wo fari wo xa taae birin kui.

56 Hali gine fanyi naxan luma wo ya ma, naxan mu tinma a sanyi yati xa manəxə, na tan fan mu kinikinima a xa məri fanyi nun a xa die ma.

57 A tondima nə a xa diyərə sube itaxunde e nun na xanbiratoe ma a naxan barixi, barima a tan wama na donfe, a xa lu a tan gbansan bə. Wo yaxuie fama na tərəs məcli nan dəxəde wo ma.

58 Xa wo mu məeni yi masenyie ma naxee səbəxi yi kitaabui kui, xa wo mu gaaxu wo Marigi Alatala xili xungbe magaaxuxi ya ra,

59 Alatala fama nə fure jaaxi magaaxuxie dəxəde wo tan nun wo bənsəe ma, naxan mu yalanma.

60 A fure jaaxi ikonkoma nə wo xun na, wo nu gaaxuxi naxan ya ra Misira bəxi ma. Na fure məcli wo suxuma nə, a nə wo ra.

61 Alatala fure məcli gbegbe dəxəma nə wo ma, naxee xili mu səbəxi yi kitaabui kui, han wo birin gə səntəde.

62 Wo tan naxee nu wuya dangi tunbuie ra koore ma, wo kənti xurunma nə, barima wo bara wo Marigi Alatala xui matandi.

63 Alatala fe fanyi rabaxi wo bə ki naxə, a nun a wo rawuyaxi ki naxə, a fama wo halakide na ki nə man, wo fa jən bəxi ma a naxan fi wo ma.

64 A wo rayensen si birin ya ma, keli dunija tuxui ma, sa dəxə boore tuxui ra. Wo fama nə ala gbətəe batude, wuri nun gəmə daaxie, wo tan nun wo benbae mu naxee kolon.

65 Na sie tagi, wo mu malabui yo sətəma, wo mu yire yo sətəma wo sabatima dənnaxə. Alatala wo bərəe ratema nə, a wo yaye ramin, a wo nii cərcə.

66 Wo xa simaya findima kəntəfili nan na, gaaxui fama nə wo rasərənde kəe nun yanyi ra.

67 Wo na na fe məcli to təmui naxə, gaaxui fama wo bərəe rafede. Gəesəgə, wo nu fa a fala, «Xa nunmare nan nu a ra nu!» Nunmare, wo nu fa a fala, «Xa gəesəgə nan nu a ra nu!»

68 Alatala wo xaninma nə kunkuie kui Misira, n a fala wo bə dənnaxə ma wo mu naa toma sənəcə. Mənni, wo katama nə wo yetə matide wo yaxuie ma konyie ra, xəməe nun ginəe, kənə mixi yo mu wo sarama.

⁶⁹ Alatala yi saatə nan so Annabi Munsa yi ra, a xa a mabanban e nun Isirayilakae tagi, Mowaba bəxi ma. Yi saatə nun boore saatə tagi rasa naxan tongo Xorebe geysa fari.

29

Ala xa saatə

¹ Annabi Munsa naxa Isirayila nama birin maxili, a a masen e bə, «Wo nu na Misira temui naxə, wo fe to ne Alatala naxan naba Firawuna ra, a xa səcərie nun a xa bəxi birin na.

² Wo bara fe xərcəxçəse to, tənxumae nun kaabanakoe a naxee raba e ra,

³ kənə han to Alatala mu xaxili fi wo ma naxan nəma yi fee kolonde. Wo yae mu a toma, wo tuli man mu a məma.

⁴ Ne tongo naani bun ma a wo ratangama gbengberenyi kui. Wo xa sose nun wo xa sankirie mu kana,

⁵ wo mu taami don, wo mu wəni nun beere min. Alatala bara a xəçə rasiga wo xa fe xən alako wo xa nə a kolonde a tan nan na wo Marigi Ala ra.

⁶ Wo to so be, Xəsibən mangə Sixən, nun Basan mangə Ogo, fa ne wo gerede, kənə wo naxa nə e ra.

⁷ Wo naxa e xa bəxie tongo, wo a itaxun Ruben bənsəe ma, Gadi bənsəe ma, nun Manasi bənsəe seeti kerən ma.

⁸ Na nan a toxı, wo lanma wo xa bira yi saatə seriye fəxə ra, alako wo na so fe naxan yo ya ma, a xa səcənya wo bə.»

⁹ «Isirayilakae, wo tan nan malanxi yi ki to ləxə wo Marigi Alatala ya i. Birin na be, wo

xa mangee, wo xa yareratie, wo xa forie, wo xa
soori mangee,

¹⁰ wo xa ginee, wo xa die, nun xɔjee naxee
wuri səgəma nun ye bama wo bε.

¹¹ Wo Marigi Alatala bara saate mabanban kali
ra. Wo na be to alako wo xa na xiri, wo tan nun
wo Marigi Alatala tagi.

¹² Na temui wo tan nan na a xa nama ra, nun a
tan nan na wo Marigi Ala ra, alɔ a kali wo benbae
Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba bε ki naxε.

¹³ N mu yi saate mabanbanxi kali ra wo tan
gbansan xa bε,

¹⁴ wo tan naxee na be won Marigi Alatala ya
i. N a mabanbanxi wo bɔnsɔe nan fan bε naxee
mu nu bari sinden.»

¹⁵ «Wo a kolon won buxi Misira bɔxi ma ki
naxε, nun won dangi si naxee xa bɔxie ra.

¹⁶ Wo bara yi kuye xɔnxie to yi sie nu naxee
batuma, kuye naxee yailanxi wuri, gəmə, gbeti,
nun xεema ra.

¹⁷ Xεme yo, gine yo, bɔnsɔe yo, xabile yo naxa
gbilen wo Marigi Alatala fɔxɔ ra, birafe ra na sie
xa alae batufe fɔxɔ ra. Wo ya ma, mixi yo naxa
lu alɔ wuri sanke naxan pɔsɔne xɔne raminima.

¹⁸ Na mixi mɔoli naxan bara ge yi kali mεde,
kɔnɔ a fa sεewa a bɔnε ma a falafe ra, «Sɔɔneya
na n bε, n xa n yεte waxɔnfe raba temui birin,
nεmε nun sogofure,»

¹⁹ Alatala mu dijεma na kanyi ma. A fama nε
a xa xɔne masende a bε a jaaxi ra, barima a mu
wama a firin nde xɔn. A danke ragoroma nε a
ma, naxee sεbεxi yi kitaabui kui. A a xili ralɔεma
nε dunipa ma.

20 Alatala na mixi məɔli raminima Isirayila
nama ya ma a danke ki ma, alə a saate səbəxi
ki naxə yi seriye kitaabui kui.»

21 «Wo bənsəe naxee fama wo xanbi ra, a
nun xəjəe naxee kelima bəxi makuye ma, e
fama furee nun fe xərçəxəe tode, Alatala naxee
dəxəma wo xa bəxi ma.

22 Soda nun fəxəe fama lude bəxi fari. Bəxi mu
nəma rawalide, sese mu nəma fande, hali burexə
keren a mu nəma findide a ra. Bəxi luma ne alə
Sodoma, Gomora, Adamaha, nun Seboyimi, Ala
taa naxee kana a xa bəjəe xənə kui.

23 Na temui si gbətəe fama ne maxərinyi tide,
<Alatala yi bəxi niyaxi yi ki munfe ra? A bəjəe
xənəxi yi məɔli ra munfe ra?>

24 E e yaabima ne, <Yi fe rabaxi ne barima yi
nama bara saate kana, e benbae Marigi Alatala
naxan tongo e bə, a to e ramini Misira bəxi ra.

25 E bara kuyee batu e mu naxee kolonxi,
Alatala mu tinxi naxee ra.

26 Na fe na a toxi Alatala yi naxankatə birin
dəxəxi yi bəxi ma a xa xənə kui alə a xa kitaabui
a masenma ki naxə.

27 A bara a xa xənə belebele dəxə a xa nama
ma, a e tongo e xa bəxi ma, a e keri bəxi gbətə
fan ma, e na dənnaxə yi waxati.»

28 «Fe naxee nəxunxi, won Marigi Alatala nan
keren peti nee kolon. Fe naxee masenxi won bə,
nun won ma die bə, nee findixi won gbe nan
na han dunija nən. A lanma won xa yi seriye
masenxi birin nabatu.»

Ala xa laayidi

¹ N baraka nun danka naxee birin falaxi wo bε, nee fama ne kamalide. Wo Marigi Alatala na wo rayensen ye temui naxε bɔxi gbεtε ma, wo wo majɔxun yi fee ma.

² Xa wo gbilenma wo Marigi Alatala ma, wo man a xui suxu wo bɔjε nun wo xaxili kui wo tan nun wo xa die, alɔ n a masenxi wo bε ki naxε to lɔxčε,

³ na temui wo Marigi Alatala wo raminima ne konyiya kui, a kinikini wo ma, a wo ba sie ya ma a wo rayensen ye dənnaxε.

⁴ Hali wo na yire makuye konyiya kui, wo Marigi Alatala sigama ne wo fende, a fa wo malan

⁵ wo benbae xa bɔxi ma, alako wo xa naa masɔtɔ, a fa mεxni wo ma dangife wo benbae ra, a wo rawuya dangi e ra.

⁶ Na temui wo Marigi Alatala yεtε yati wo bɔnsɔe bɔjε raseniyenma ne, alako wo xa a xanu wo bɔjε nun wo xaxili birin na. Na kui wo nɔma simaya fanyi sɔtɔde.

⁷ N yi dankε naxee birin sεbexi wo bε yi ki, nee fama dɔxčde wo yaxuie nun wo xɔnmae nan ma.

⁸ Na temui wo man tuubi rabirama ne a bε, wo a xa sεriye suxu n naxan fixi wo ma to lɔxčε.

⁹ Wo Marigi Alatala barakε sama ne wo xa fe birin ma. Wo di gbegbe sɔtɔma ne, wo xa xurusee rawuyama ne, wo xa sansie fanma ne, barima wo fama ne rafande Alatala ma alɔ wo benbae.

¹⁰ Na nan nabama, wo na wo tuli mati a ra temui naxε, a xa sεriye nun a xa yaamarie suxufe

ra, naxee səbəxi yi kitaabui kui. Na təmui wo wo yətə ragbilenma nə a ma wo bəjəs fiixə ra, wo xaxili birin na.

Ala xa seriye

¹¹ N yi seriye naxan falaxi wo bə yi ki to ləxçəs, a kolon yo mu cənħx wo bə.

¹² A mu na koore xa ma, alako a xa fala, «Nde nōma tede koore ma a xa sa fa a ra won bə, a a xaran won bə alako won xa nō a rabade?»

¹³ A mu na baa kiri fan xa ma, alako a xa fala, «Nde nōma baa igiride a xa sa fa a ra won bə, a man xa a xaran won bə alako won xa nō a rabade?»

¹⁴ Ade, yi seriye na wo səeti ma nə, wo də kui, a nun wo bəjəs ma. Wo nōma a rabade.

Simaya sugandi

¹⁵ Isirayilakae, wo a mato. To ləxçəs n bara simaya nun fe fanyi ti səeti, faxə nun fe jaaxi fan boore səeti.

¹⁶ To ləxçəs wo tin wo xa wo Marigi Alatala xanu, wo xa jərə a xa kira ma, wo xa bira a xa yaamari, a xa masenyi, nun a xa seriye fəxçə ra, alako wo xa simaya fanyi sətə, wo xa wuya, alako Ala xa barake sa wo ma yire a dənnaxə findima wo gbe ra.

¹⁷ Kənċxa wo gbilen a fəxçə ra, xa wo tondi a bə, xa wo bira kuye batufe fəxçə ra,

¹⁸ wo səntəma nə feo, wo mu fa bude bəxī ma wo fama dənnaxə sətəde Yurudən kiri ma.

¹⁹ To ləxçəs koore nun bəxī na n seede ra, n bara simaya nun fe fanyi ti wo bə səeti kerēn na, faxə nun fe jaaxi fan na boore səeti ra. Wo xa simaya fanyi sugandi, wo tan nun wo bənsəe.

20 Wo xa wo Marigi Alatala xanu, wo tuubi a bə, wo a xa fe suxu. Wo nəma simaya sətəde na ki nə, wo fa jəs gbegbe raba bəxi ma, Alatala dənnaxə saate tongo fife ra wo benba Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba ma.

31

Yosuwe findife Annabi Munsa լուսաւ րա

1 Annabi Munsa naxa a fala Isirayilakae birin bə,

2 «N bara jəs kəmə jəs məxçənən sətə yi təmui, n mu nəma mangəya rabade fa. Alatala jan a fala nə n bə a n mu Yurudən igirima.

3 Wo Marigi Alatala yətə yati nan wo rajərəma. A sie birin faxama nə naxee na naakiri ma alako wo xa e xa bəxie masətə. Yosuwe nan findima wo xa mangə ra, alə Alatala a fala ki naxə.

4 Alatala yi sie halakima nə alə a Sixən nun Ogo, Amorikae xa mangəe, halaki ki naxə, nun e xa bəxie.

5 A e rayarabima nə wo bə. Wo xa a xa yaamari raba e xa fe ra.

6 Wo limaniya, wo xa sənbəsətə, wo naxa gaaxu e ya ra, barima wo Marigi Alatala na wo kantafe, a mu wo rabəjnina fefe ma.»

7 Annabi Munsa naxa Yosuwe xili, a naxa wəyən a bə Isirayilakae birin malanxi tagi, «I xa limaniya, i xa sənbəsətə, barima i tan nan Isirayilakae rajərəma bəxi ma Alatala dənnaxə saate tongoxi wo benbae bə. I tan xa e xa ke so e yi ra.

8 Alatala tima nə i ya ra, a mu i rabəjninma. A mu gbilenma i fəxə ra fefe ma. Hali i mu gaaxu, i man naxa i yətə rabolo.»

9 Annabi Munsa to yi səriyə səbə, a naxa a taxu sərəxədubəe ra, Lewi xa di naxee saate kankira xanınma, nun Isirayila forie.

10 Annabi Munsa naxa a masen e bə, «Nə soloferə yo nə soloferə, wo dijəmə doni ma nə naxan na, wo yi səriyə xaranma Bage Ti Sali ləxçəs nə.

11 Wo a xaranma wo xui itexi nan na Isirayilakae birin bə, naxee faxi salide Marigi Alatala ya i a xa yire sugandixi.

12 Birin malanma mənni nə, xəmə, gine, dimədi, a nun xənə naxee na wo xənyi, alako e xa yi xaranyi mə, e xa wo Marigi Alatala binya, e xa bira yi səriyə fəxə ra.

13 Dime naxee mu nu a kolonxi sinden, e fan a məmə nə. Na kui e wo Marigi Alatala binya ki kolon, wo na fa bəxi sətəde Yurudən naakiri ma təmvi naxə.»

14 Alatala naxa a masen Annabi Munsa bə, «I faxa təmvi bara makərə, Yosuwe xili, wo birin xa siga n ma hərəməlingira yire. Mənni n fa n ma yaamari fi a ma.» Annabi Munsa nun Yosuwe naxa siga Ala xa hərəməlingira yire.

15 Alatala naxa mini e ma nuxui kui naxan nu tema kiri banxi sode də ra.

16 Alatala naxa a masen Annabi Munsa bə, «I fa na faxafe nə. I xa faxə xanbi, Isirayila jama fama kuyee nan batude bəxi ma e fama sigade dənnaxə. E gbilenma nə saate fəxə ra won lanxi naxan ma.

17 Na temui n bəjəs tema nə, n xçns e ma han n e rabəjən. N nan n yatagi nəxunma nə e ma, si gbətəe e halaki, təɔrə nun fe xərcəxəe fa dusu e xun na. Isirayilakae a kolonma na temui nə, yi təɔrə e lixi nə barima n tan, e Marigi Ala, mu na e ya ma sənən.

18 N nan n yatagi nəxunma nə e ma, barima e bara fe jaaxi raba kuyee batufe ra.»

19 «Yakəsi i xa bəeti səbə n naxan xaranma i bə. Munsa, i xa a xaran Isirayilakae bə alako e naxa nəemu a ma, a man xa findi seede ra n tan nun Isirayilakae tagi.

20 N fama yi jama xaninde bəxi ma, xijəs nun kumi xəlema dənnaxə, alə n nan n kalixi e babae bə ki naxə. E na baloe don a fanyi ra han e belebele, e fama birade ala gbətəe fəxə ra, e man n ma saatə kana.

21 Təɔrəe nun fe xərcəxəe fa bira e fəxə ra, yi bəeti fan findima seede nan na won tagi. E bənsəe mu nəemu a ma. Naxan na e xaxili kui, n a kolon. A jan toma e ya ma beenu e xa so bəxi kui n nan n kalixi e bə naxan xa fe ra.»

22 Na ləxəs Annabi Munsa naxa na bəeti səbə, Ala naxan masenxi. A naxa a xaran Isirayilakae ra.

23 Na xanbi Alatala naxa a xa yaamari so Annabi Yosuwe yi ra, Nunu xa di. A naxa a masen a bə, «I xa limaniya, i xa sənbə sətə. I tan nan Isirayilakae rasoma bəxi ma n nan n kalixi e bə naxan xa fe ra. Won birin na a ra.»

24 Annabi Munsa naxa Ala xa səriyə birin səbə kitaabui kui.

25 A to gə, a naxa wəyən Lewikae ra, naxee Alatala xa saatə kankira xaninma. A naxa a

masen e bε,

²⁶ «Wo yi kitaabui tongo, Ala xa seriye sebexi naxan kui, wo xa a sa wo Marigi Alatala xa saate kankira seeti ma. A xa lu menni seede ra Isirayilakae bε,

²⁷ barima n wo xaxili xçorçoya kolon. Kantagbele nan wo ra. Xa wo Alatala matandima n wo tagi temui naxε, n faxa xanbi wo man a matandima ne.

²⁸ Yakəsi wo wo malan n seeti ma, forie nun wo bənsəe yareratie, alako n xa yi masenyi xaran wo bε. Koore nun bəxi nan findima seede ra wo xili ma.

²⁹ N a kolon n faxa xanbi, Isirayilakae yunubi fe rabama ne, e gibilen kira fəxə ra n naxan falaxi e bε. E na fe kobi raba naxan mu rafan Alatala ma, na rajənyi fa findi e bε nimise ra barima a bəjəne tema ne.»

³⁰ Annabi Munsa naxa yi bεeti birin masen Isirayila nama bε.

32

Annabi Munsa xa bεeti

¹ «Koore, i tuli mati n ma wəyənyi ra.

Bəxi, i tuli mati n fala xui ra.

² N ma xaranyi xa yensen ye ałɔ tunε ye.

N ma masenyi xa lu ałɔ xini,
naxan dəxəma burəxəe ma.

³ N fa na Alatala xili nan masenfe.
Wo xa won Marigi Ala tantu.»

⁴ «Alatala maniyaxi fanye nan na,
naxan mixi kantama.

A walima tinxinyi nan na.
 A xa natee birin fan.
 A xa wɔyenyi mu kanama,
 wule yo mu na a dε kui.
 A tinxin.»

⁵ «Kənə wo tan, nama jaaxi,
 wo bara geregiri Alatala ma.
 Yaagi na wo bε.

Wo bara findi nama kobi ra.

⁶ Nama daxui, nama xaxilitare,
 mixi lan a xa na fe mɔɔli raba a ra?
 Wo baba mu lanxi a tan xa ma, wo daa Marigi,
 naxan wo findixi a xa nama ra?

⁷ Wo wo majɔxun lɔxɔs dangixie ma,
 wo jee mato,
 wo wo babae nun forie maxɔrin,
 e xa fe dangixie tagi raba wo bε.

⁸ Ala Xili Xungbe Kanyi naxa bɔxi itaxun
 adamadie ma.
 A naxa bɔxie naaninyi sa Isirayila xa die xasabi
 ma.

⁹ Isirayila nama naxa findi a gbe ra.
 Alatala naxa Yaxuba xa die findi a yetε gbe ra.»

¹⁰ «A Isirayila toxi gbengberen yire ne.
 A naxa a jəngi sa a xɔn ma,
 a naxa mεen i a ma alɔ a ya di firinyie.

¹¹ A luxi ne alɔ sεgε,
 naxan luma a xa die xun ma,
 a a gabutenyi itala,
 a die xanin.

¹² Alatala kerem peti nan a xa nama kantaxi.
 Ala gbεtε yo mu kafu a ma.»

13 «A naxa wo rasabati geya fari.

A naxa wo rabalo xə sansie xun na.

A naxa kumi nun ture ramini wo bə gəmə longori
ra.

14 A naxa ninge nun yəxəs xijə fi wo ma.

A naxa yəxəs, sie, nun si kontonyie fi wo ma sube
ra

kelife Basan bəxi ma.

A naxa məngi fi wo ma wo naxan donma,

a naxa wəni fi wo ma wo naxan minma.»

15 «Isirayila tinxinxi naxa belebele,

a naxa findi di fanyi ra,

kənə a bara gbilen Ala fəxə ra, a daa Marigi,

a bara a kantama, a rakisima rayaagi.

16 Isirayila naxa Ala raxənə

barima a bira nə ala gbətəs fəxə ra,

e fe jaaxi raba.

17 E naxa sərəxə ba jinnəs bə,

naxee mu na Ala ra,

e mu naxee kolon sinden,

e babae mu naxee kolon.

18 Isirayilakae, wo bara nəemü wo kantama ma

naxan wo raminixi dunija ma,

naxan simaya firma wo ma.»

19 «Alatala to bara a xa die kənə to,

a naxa xənə e ma.

20 A naxa a masen,

<N xa gbilen e kantafe fəxə ra,

n fa a mato fe naxan fama e lide.›

E mu fan.

Yanfante nan e ra.

21 E bara n naxənə ala wulee ra.

E bara n bəjəs rate kuyee ra.

N tan fan e raxənəma nə mixie ra,
nama fanyi mu na naxee ra.
N e bəjəs rate si xaxilitare ma.»

22 «Iyo, n ma xənəs bara gbo ye,
han a bara mixi faxaxie ramaxa.
A luma alç te naxan bəxi nun a daxamui ganma,
han a sa dəxəs geyae sanke ra.

23 N fe jaaxi ragboma nə e fari,
n nan n ma xalie birin wolima nə.

24 N kaamə rasoma bəxi ma,
n fure jaaxi rasanbama nə e ma,
n wulai sube magaaxuxie raminima nə e ma,
a nun bəximase xənəs kanyie.

25 Naxee na tandə, fanfore nan e faxama.
Naxee na banxi kui, gaaxui nan e faxama.
E birin faxama nə,
xəməsə nun ginə, dimədi nun fori.»

26 «N nu wama nə e birin halakife,
e xili xa ləsə dunija ma.

27 Kənə n mu tin yaxuie xa n mayele.
N mu wa e xa a məjəxun
a e tan nan yi wali rabaxi,
Ala xa fəxi mü a ra.

28 Xaxili kanyi mu na e ra,
lənni mu e yi.

29 Xa lənni kanyi nan e ra nu,
e e sigade kolonma nə nu.

30 Yaxui kerən tan nəma Isirayilaka wulu kerən
nagide di?

Yaxui firin nəma birade mixi wulu fu fəxəs ra di?
Iyo, xa e Marigi, e Kantama sa e lu e yaxuie sagoe,
na nəma nə rabade.

31 Yaxuie yati a kolon,
e xa ala e kantama mu dangi Isirayila Marigi
Alatala ra.

32 E xa fe mu dangi Sodoma nun Gomora ra.
E birin maniyaxi wəni bili nan na
naxan bogi xənəe raminima,

33 naxan ye luxi ało bəximase xənə.

34 Na birin nagataxi gundo nan na n xənyi.

35 E na bira,
n nan n gbejəxəma nə.
A gbegbe mu luxi.

E yigi təge ləxəs bara makərə.»

36 «Alatala fama a xa pama makiitide,
kənə a man kinikinima nə e ma,
barima e senbe yo mu na.

Mixi yo mu na naxan nəma e malide.

37 Ala e maxərinma nə fa,

«Wo xa alae na minden,
naxee nu wo kantama,

38 wo naxee rabaloxi sube ture ra,
wo nu wəni soma naxee yi ra?

E xa e yətə masen wo bə,
e xa wo rakisi, e xa wo ratanga.

39 Yakəsi wo xa a kolon,
n tan nan keren peti nəma mixi rakiside.

Ala gbətə mu na fo n keren.

N tan nan mixi faxama, n a rakeli.

N tan nan mixi maxənəma, n a rayalan.

Nde gbətə nəma mixi nde bade n bəlexə?

40 N kali naxan ti,
n bəlexə tixi koore ma na nan yi ki:
N yijə. N mu faxama abadan!

41 Xa n fanfore ralugan,
 xa n a suxu n bəlexə kui,
 n nan n gbejəxəmə nə n gerefəe ma,
 n sare fima nə n xənməe ma.

42 N nan n ma xalie rasiisima nə wuli ra,
 n ma fanfore sube donma nə.
 Geresoe yo mu kisima.»

43 «Si birin xa səewa Alatala xa jama ra.
 Alatala a xa konyie xa faxə nəxəmə nə.
 A təcərə dəxəmə nə a gerefəe ma.
 A a xa jama nun a xa bəxi xun sarama nə.»

44 Annabi Munsa nun Annabi Yosuwe, Nunu xa
 di, naxa yi bəeti masenyi birin xaran jama bə e
 xui itexi ra.

45 Annabi Munsa to ge Alatala xa masenyi tide
 Isirayilikae bə,

46 a naxa a fala e bə, «Wo xa yi masenyi suxu
 sənbə ra n naxan xaranxi wo bə to ləxəe. Wo xa
 a xaran wo xa die bə, alako e xa nə Alatala xa
 seriye rabatude a fanyi ra.

47 Masenyi tilinxı nan yi masenyi ra, a naxa lu
 wo bə alə masenyi fufafui. A simaya nan fima wo
 ma bəxi ma wo fama dənnaxə sətəde Yurudən
 naakiri ma.»

Annabi Munsa xa faxə nəgçəyi

48 Na ləxəe kerenyi kui, Alatala naxa a masen
 Annabi Munsa bə,

49 «Siga Abarimi geya longori, Nebo geya fari
 Mowaba bəxi ma, Yeriko ya tagi. Mənni i xa
 Kanaan bəxi mato, n naxan fima Isirayilikae ma.

50 I na te geya fari, i fama saya sətəde naa, i
i benbae li aligiyama, alç i taara Haruna xa fe
rabaxi ki naxə Horo geya fari.

51 Wo na sətəxi nə, barima wo mu wo xaxili ti
n na Isirayilakae ya xəri Meriba ye yire, Kadesi
biri ra, Sini gbengberenyi ma. Na kui wo mu tin
n binyade pama ya xəri.

52 Na fe na a niyaxi a i nəma bəxi tode yire
makuye gbansan nə, n naxan fixi Isirayilakae
ma, kənə i tan gundi mu soma naa.»

33

Munsa xa dube Isirayila bə

1 Beenu Annabi Munsa xa laaxira, Ala xa mixi,
a duba nə Isirayilakae bə. A xa dube masenyi
nan ya:

2 «Alatala keli nə Turusinina geya fari alç soge.
A naxa te Seyiri bəxi ma Isirayilakae nu na
dənnaxə.

A naxa keli Paran geya yirefanyi ma,
malekə gbegbe biraxi a fəxə ra.

3 Alatala Isirayila bənsəe xanuma.

A a xa mixie kantama,
naxee birama a xa səriye fəxə ra.

4 Annabi Munsa bara a xa səriye fi won ma.
Na səriye findixi Yaxuba bənsəe xa dariye mate
nan na.

5 Alatala findixi Isirayila xa Mange nan na,
pama mangəe xa malanyi
e nun Isirayila bənsəee birin na.»

6 «Alatala xa Ruben bənsəe xa simaya xun masa.

A xa mixie xa gbo.»

⁷ Annabi Munsa yi masenyi nan ti Yuda bənsəe
xa fe ra,

«Alatala xa Yuda bənsəe xui ramə,
alako a xa gbilen a xa nama ma.

A na katafe.

Alatala xa a mali a yaxuie ya ra.»

⁸ Annabi Munsa yi masenyi nan ti Lewi bənsəe
xa fe ra,

«Alatala, i bara i xa tənxumae Tumimi nun
Urimi so Lewi bənsəe yi ra.

Bənsəe tinxinxi nan e ra

i naxee mato Masa,

i naxee makiiti Meriba ye xa fe ra.

⁹ E mu birama e baba nun e nga sagoe xa fəxə
ra,

xa na mu e ngaxakerenyie nun e xa die,

e tan birama i xa masenyi gbansan nan fəxə ra,
e birama i xa saate nan tun fəxə ra.

¹⁰ E tan nan i xa yaamari masenma Yaxuba
bənsəee bə,

e tan nan i xa səriyə raxaranma Isirayilakae birin
na.

E tan nan man surayi bama sərexə ra,

e sərexə gan daaxi ba i xa sərexəbade.

¹¹ Alatala, i xa sənbə fi e ma,

i xa barake sa e xa fe birin,

i xa e gerefae rakori,

i xa e yaxuie rabira

alako e naxa gbilen xanbi ra fefe ma.»

12 Annabi Munsa yi masenyi nan ti Bunyamin bɔnsɔε xa fe ra,
 «Alatala xanuntenyi nan lanxi e ma.
 E Marigi Ala e ratangama nε,
 a man luma nε e tagi,
 a e kantama təmui birin.»

13 Annabi Munsa yi masenyi nan ti Yusufu bɔnsɔε xa fe ra,
 «Alatala bara barakε sa e xa bɔxi.
 E ye sɔtɔma nε keli koore ma,
 e ye sɔtɔ keli bɔxi bun ma.

14 Soge sansie rafanma nε,
 kike yo kike bogie gbeeli luma nε naa.

15 E daxamui fanyi sɔtɔma nε e xa geyae fari,
 naxee tixi naa kabi a fɔlε.

16 Ala xa yi bɔxi daxamui se fan.
 Naxan wɔyεn wuri bili radεxεxi kui,
 a xa hinne Yusufu ra,
 a naxan sugandixi mange ra a ngaxakerenyie tagi.

17 Xunnakeli na Yusufu bε.
 A sənbe gbo alɔ ninge tuura,
 feri firin nan na a xa geresose ra alɔ səxε ninge.
 A sie birin bɔnbɔma nee nan na han yire makuye.

Efirami xa di wuyaxie nan a feri singe ra.
 Manasi xa di wuyaxie nan a feri firin nde ra.»

18 Annabi Munsa yi masenyi nan ti Sabulon bɔnsɔε xa fe ra,
 «Sabulon bɔnsɔε, wo xa sεewa yuleya nan kui.
 Isakari bɔnsɔε, wo xa sεewa wo xa kiri banxi nan kui.

19 Wo wo dəxəbooree xilima nε,
wo sərəxə ba geya fari Ala wa xən ki ma,
barima wo wo baloe sətəma fəxə ye nε,
a nun həeri naxan na meyənyi kui.»

20 Annabi Munsa yi masenyi nan ti Gadi xa fe
ra,
«Ala xa barake sa mixi xa fe,
naxan Gadi xa fe gboma.
Gadi malabuma nε,
alo yətə naxan a xa sube ibəɔxi donma.
21 Gadi bara bəxi fanyi findi a gbe ra,
alo mangə naxan a jərəma nama ya ra.
A bara Alatala xa nətə rakamali,
a man bara Ala xa kiiti sa Isirayila ma.»

22 Annabi Munsa yi masenyi nan ti Dana
bənsəs xa fe ra,
«Dana luxi nε alo yətə yəre,
naxan tuganma Basan bəxi ma.»

23 Annabi Munsa yi masenyi nan ti Nafatali
bənsəs xa fe ra,
«Xunnafanyi gbegbe na Nafatali nan bε.
Alatala a rakamalixi fe fanyi ra.
A xa bəxi xa gbo yε sogegerode nun yirefanyi.»

24 Annabi Munsa yi masenyi nan ti Aseri
bənsəs xa fe ra,
«Alatala xa barake sa Aseri, Yaxuba xa die tagi.
A ngaxakerenyie xa hinne a ra.
A xa ture xa gbo han.
25 A xa naadəe xa yailan wure nun wure gbeeli
ra.

A senbe xa bu alç a xa simaya.»

²⁶ «Isirayila, Ala maniyə yo mu na.

A a þerəma koore ma fafe ra i malide.

A nuxui igirima nɔrə ra.

²⁷ Ala, fələ mu naxan bə, na nan i kantama ra,
a bəlexə na i bun kabi fe fələ fələ.

A tan nan i yaxuie kerima i ya ra,
a man fa a masen i bə i xa e halaki.

²⁸ Isirayila sabatima kantari nan kui.

Yaxuba bənsəe luma Ala niini nan bun ma.
Məngi nun weni gboma nə na bəxi kui,
ye fan kelima nə koore ma.

²⁹ Səewə na wo bə, Isirayilakae.

Wo maniyə yo mu na sie tagi,
Alatala naxan kisixi,
a naxan kantaxi,
a naxan xun nakelixi.

Wo yaxuie fama nə e magorode wo ya ra,
wo fan e xa batudee kanama nə.»

34

Annabi Munsa xa faxe

¹ Annabi Munsa naxa te Nebo geya fari,
Mowaba bəxi ma, han Pisiga geya, naxan na
Yeriko sogetede. Alatala naxa bəxi birin masen
a bə, keli Galadi a sa dəxə Dana ra,

² Nafatali bəxi, Efirami nun Manasi xa bəxi,
Yuda xa bəxi han baa ma naxan na sogegorode,

³ Negewi bəxi, a sa rajən Yurudən longorie ra,
Yeriko lanbanyi, tugi bili taa, han Sowari.

⁴ Alatala naxa a masen a bə, «I ya ti bəxi ra
n naxan saatə tongoxi Iburahima, Isiyaga, nun

Yaxuba bε. N naxa a fala e bε, <N yi bəxi firma wo bənsəs nan ma.> N xa na bəxi masen i bε, kənə i mu soma naa.»

⁵ Annabi Munsa, Alatala xa konyi, naxa laaxira mənni, Mowaba bəxi ma, ał Alatala a masen ki naxə.

⁶ Alatala naxa a ragata Mowaba bəxi ma gulunba kui Beti Peyori ya tagi. Mixi yo mu nəxi a xa gaburi yire kolonde han to.

⁷ Annabi Munsa laaxiraxi a jə kəmə jə məxçənen nan ma. Na birin a ya nu se toma a fanyi ra, a sənbə fan nu gbo.

⁸ Isirayilakae naxa a wa Mowaba bəxi ma xi tongo saxan bun ma. E Annabi Munsa xa jən fe raba na ki nə.

⁹ Annabi Munsa nu bara a bəlexə sa Annabi Yosuwe ma, Nunu xa di, a fa rafe xaxilimaya ra. Isirayilakae naxa Yosuwe xui rabatu birafe Annabi Munsa xa yaamarie fəxə ra, Alatala naxee fixi a ma.

¹⁰ Isirayila bəxi ma, namijənmə yo mu nu na na naxan maniyama Annabi Munsa ra. A wəyen Ala ra ya nun ya.

¹¹ Ala a xəə ne Misira fe kaabanakoe rabade Firawuna, a xa yareratie, nun a xa mixi birin xili ma.

¹² Annabi Munsa walixi sənbə magaaxuxi nan na Isirayilakae birin ya xəri.

**Soso Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila
The Holy Bible in the Susu language of Guinea (Soso
Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila Bible)**

copyright © 2015 Mission Evangélique Réformée Néerlandaise et les
Traducteurs Pionniers de la Bible

Language: Susu

Contributor: Mission Evangélique Réformée Néerlandaise

This translation is made available to you under the terms of the Creative
Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it
in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

f1d08866-ea3e-5b9b-b506-e7690c5c61d2